Selvitys Pohjola Pankki Oyj:n hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2014

Selvitys Pohjola Pankki Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2014

Sisällys

1 Sovellettavat säännökset ... 2
2 Ryhmä- ja konsernirakenne sekä hallintoelimet ... 2
2.1 Ryhmärakenne ... 2
2.2 Konsernirakenne ... 2
2.3 Yhtiön hallintoelimet ... 3
3 Yhtiökokous ... 3
3.1 Yhtiökokous 2014 ... 4
4 Hallitus ja sen valiokunnat ... 4
4.1 Hallitus ... 4
4.1.1 Hallituksen valinta ... 4
4.1.2 Hallituksen kokoonpano ... 4
4.1.3 Hallituksen jäsenten riippumattomuus ... 4
4.1.4 Hallituksen tehtävät ... 5
4.1.5 Hallituksen puheenjohtajan tehtävät ... 6
4.1.6 Hallituksen toiminta 2014 ... 6
4.2 Hallituksen valiokunnat ... 7
4.2.1 Tarkastusvaliokunnan toiminta 1.1.2014–7.10.2014 ... 7
4.2.2 Palkitsemisvaliokunnan toiminta 1.1.2014–7.10.2014 ... 7
4.2.3 Riskienhallintavaliokunnan toiminta 1.1.2014–7.10.2014 ... 8
5 Toimitusjohtaja ... 8
5.1 Toimitusjohtaja ... 8
5.2 Konsernin johtoryhmä ... 8
5.3 Pohjolan tytäryhtiöiden hallitukset ... 8
6 Johtamisjärjestelmä ... 9
6.1 Pohjola osana keskusyhteisökonsernia ... 9
6.2 Organisaatiorakenne 31.12.2014 ... 9
6.3 Päätöksenteko ... 10
6.4 Pohjolan toiminnan seuranta ja raportointi ... 10
7 Sisäinen ja ulkoinen valvonta ... 10
7.1 Sisäinen valvonta ... 10
7.1.1 Hallituksen rooli sisäisessä valvonnassa ... 10
7.1.2 Sisäinen valvonta 2014 ... 11
7.1.3 Compliance-toiminta ... 11
7.1.4 Riskienhallinta ... 12
7.1.5 Sisäinen tarkastus ... 14
7.2 Ulkoinen valvonta ... 15
7.2.1 Tilintarkastus ... 15
7.2.2 Keskusyhteisön valvonta ... 16
7.2.3 Julkinen valvonta ... 16
8 Taloudellinen raportointiprosessi ... 16
8.1 Taloudellisen raportoinnin organisointi ... 17
8.2 Taloudellisen raportoinnin riippumaton arviointi ... 18
8.3 Taloudellinen raportointi 2014 ... 18
9 Palkat ja palkitseminen ... 18
9.1 Hallituksen palkkiot ja muut etuudet ... 18
9.2 Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet ... 19
9.3 Toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon palkitsemista koskevat periaatteet ... 19
9.4 Johdon lyhyen aikavälin kannustejärjestelmä ... 19
9.5 Johdon pitkän aikavälin kannustejärjestelmä ... 20
9.6 Muun henkilöstön pitkän aikavälin kannustejärjestelmä ... 20
10 Sisäpiirihallinto ... 21
10.1 Sisäpiirirekisterien julkisuus ja nähtävilläpito ... 21
11 Tiedonantopolitiikka ... 22
12 Hallituksen ja konsernin toimitusjohtajan henkilö- ym. tiedot ... 23
12.1 Hallitus ... 23
12.2 Konsernin toimitusjohtaja ... 27

1 Sovellettavat säännökset

Tämä selvitys on luottolaitoslain 7 luvun 7 §:ssa ja 8 luvun 15 §:ssä sekä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:ssa tarkoitettu selvitys Pohjola Pankki Oyj:n (Pohjola) hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Yhtiön hallitus käsitteli 20.2.2015 tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen. Yhtiön tilintarkastaja KPMG Oy Ab on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Tämä selvitys Pohjola Pankki Oyj:n hallinto ja ohjausjärjestelmästä on saatavilla Pohjolan internetsivuilla www.pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Hallinnointi ja johto > Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä > Vuosi 2014. Tämä selvitys sekä yhtiön tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus, tilintarkastuskertomus ja vuosikatsaus ovat saatavilla Pohjolan internetsivuilla www.pohjola.fi > Media > Julkaisut.

Yhtiön yhtiöjärjestys on julkaistu Pohjolan internetsivuilla www.pohjola.fi > Hallinnointi ja johto > Yhtiöjärjestys.

Pohjolan toiminta perustuu voimassa olevien Suomen lakien ja niiden nojalla annettujen normien noudattamiseen. Pohjola noudattaa Suomen osakeyhtiölain lisäksi arvopaperin liikkeellelaskijaa koskevia säädöksiä, rahoitus- ja vakuutusalan yrityksiä koskevia säännöksiä, Pohjolan yhtiöjärjestystä ja OP Osuuskunnan ohjeita. Kansainvälisessä toiminnassa noudatetaan soveltuvin osin myös paikallista lainsäädäntöä.

Pohjola kuuluu lakisääteiseen osuuspankkien yhteenliittymään ja on sanotun yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan tytäryhtiö. Lainsäädäntö ja Pohjolan yhtiöjärjestys asettavat osin rajoitteita hallituksen kokoonpanolle. Yhtiö toimii OP Ryhmään kuuluvien osuuspankkien keskusrahalaitoksena.

2 Ryhmä- ja konsernirakenne sekä hallintoelimet

2.1 Ryhmärakenne

Pohjola Pankki Oyj on OP Ryhmän keskusyhteisönä toimivan OP Osuuskunnan täysin omistama tytäryhtiö ja jäsenluottolaitos. Pohjola kuuluu toiminnallisesti ja omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 180 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitoksia ja vastaamaan jäsenluottolaitoksen veloista. Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin. Jäsenluottolaitokset ovat lisäksi keskinäisessä vastuussa sellaisen jäsenluottolaitoksen veloista, joka ei kykene suoriutumaan sitoumuksistaan.

Lue lisää OP Ryhmän rakenteesta Selvityksestä OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2014, kohta 2.

2.2 Konsernirakenne

Pohjola-konserniin kuuluvat emoyhtiö Pohjola Pankki Oyj ja sen tytäryhtiöt. Merkittävimmät tytäryhtiöt ovat Pohjola Vakuutus Oy, A-Vakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen, Omasairaala Oy, Pohjola Varainhoito Oy ja Pohjola Kiinteistösijoitus Oy. Pohjolalla on lisäksi pankkitoimintaa harjoittavat sivuliikkeet ja rahoitusyhtiötoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt Virossa, Latviassa ja Liettuassa sekä Virossa, Latviassa ja Liettuassa vahinkovakuutustoimintaa harjoittava tytäryhtiö Seesam Insurance AS.

Pohjola-konsernissa suunnitellaan toteutettavaksi OP Osuuskunnan tekemän ostotarjouksen mukaisesti rakennejärjestelyjä, joissa mm. vahinkovakuutus- ja varainhoitosegmentit siirretään pois Pohjola-konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Varainhoidon osalta siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2015 aikana. Lisäksi Helsingin OP Pankki Oyj:n ja Pohjola Pankki Oyj:n liiketoimintoja tullaan yhdistämään yhteisen johdon alle.

OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin rakennejärjestelyjen ja organisaation juridisten rakenteiden toteutusvaihtoehtojen suunnittelu ja selvitystyö jatkuu. Rakennejärjestelyiden jatkosuunnittelun yhteydessä arvioidaan myös mahdollisuutta eriyttää OP Ryhmän keskuspankkitoiminnot, jotka tällä hetkellä ovat osana Pohjola Pankki Oyj:tä, omaksi OP Osuuskunnan täysin omistamaksi tytäryhtiöksi. Jatkossakin OP Ryhmän pankkitoiminta kuuluu kokonaisuudessaan keskinäisen vastuun piiriin lainsäädännössä määritellyllä tavalla. Näiden tarkemmasta

toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä.

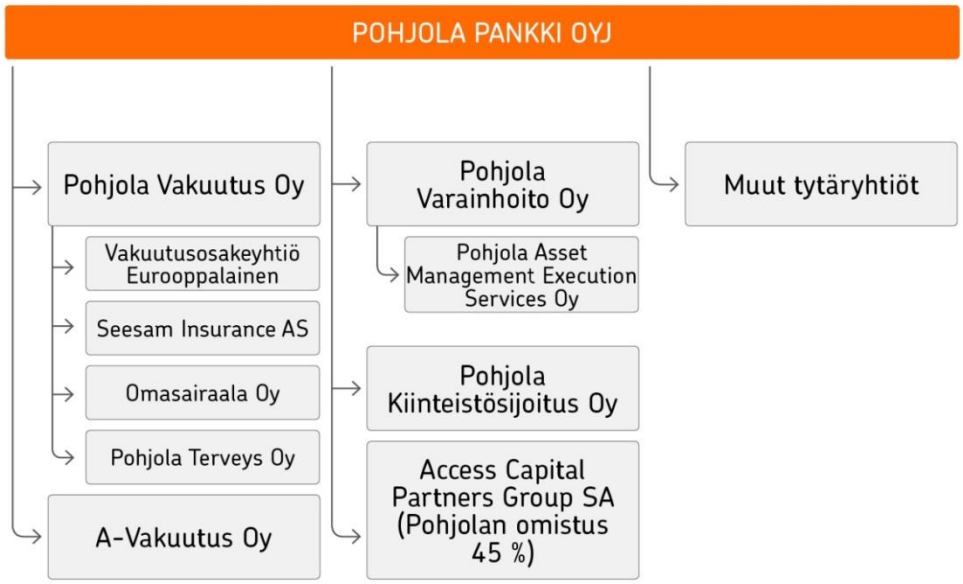
Konsernirakenteessa vuonna 2014 tapahtuneet muutokset:

- Pohjola Terveys Oy fuusioitui 30.10.2014 Pohjola Vakuutus Oy:öön.
- OP-Pohjola-ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen.

2.3 Yhtiön hallintoelimet

Pohjolan ylintä päätösvaltaa käyttää osakkeenomistaja yhtiökokouksessa. Yhtiökokous valitsee hallituksen (hallituksen puheenjohtajaa lukuun ottamatta) ja tilintarkastajat. Yhtiön strategisesta johtamisesta vastaa yhtiön hallitus. Yhtiön operatiivisesta johtamisesta vastaa hallituksen valitsema yhtiön toimitusjohtaja.

Pohjola-konsernin yhtiörakenne 31.12.2014

3 Yhtiökokous

Yhtiökokous on Pohjolan ylin päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut yhtiökokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Pohjolan yhtiöjärjestyksen mukaisesti varsinaisessa yhtiökokouksessa on esitettävä

- tilinpäätös, toimintakertomus;

päätettävä

- tilinpäätöksen vahvistamisesta;
- taseen osoittaman voiton käyttämisestä;
- vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
- hallituksen jäsenten lukumäärästä ja palkkioista;
- tilintarkastajan palkkiosta;

valittava

- hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja;

ja käsiteltävä

- muut kokouskutsussa mainitut asiat.

3.1 Yhtiökokous 2014

Pohjola Pankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.3.2014 Helsingin Messukeskuksessa. Kokoukseen osallistui 1 083 osakkeenomistajaa. Kokouksessa edustettuina olleiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista oli 78,19 prosenttia ja äänten osuus 87,34 prosenttia kaikista äänistä.

Yhtiökokous vahvisti vuoden 2013 tilinpäätöksen, myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden ja päätti jakaa osinkoa 0,67 euroa A-sarjan osakkeelle ja 0,64 euroa K-sarjan osakkeelle. Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin kahdeksan.

Vuoden 2014 varsinaisen yhtiökokouksen pöytäkirja ja muut yhtiökokoukseen liittyvät asiakirjat ovat nähtävinä Pohjolan internetsivuilla www.pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Hallinnointi ja johto > Yhtiökokoukset > Yhtiökokous 2014.

OP Osuuskunta sai 30.9.2014 omistusoikeuden kaikkiin Pohjolan osakkeisiin ja 8.10.2014 tekemällään osakkeenomistajan päätöksellä valitsi yhtiön hallitukseen Tony Vepsäläisen, Harri Luhtalan ja Erik Palménin. Hallituksen puheenjohtajana toimii Reijo Karhinen osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaan.

Osakkeenomistajan päätöksellä 18.11.2014 OP Osuuskunta päätti poistaa yhtiön osakkeet arvo-osuusrekisteristä sekä yhdistää yhtiön A- ja K-osakkeet siten, että yhtiöllä on jatkossa vain yksi osakelaji, jonka kullakin osakkeella on yksi ääni ja jonka osakkeet tuottavat yhtäläiset oikeudet.

4 Hallitus ja sen valiokunnat

4.1 Hallitus

4.1.1 Hallituksen valinta

OP Osuuskunta teki 8.10.2014 osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun osakkeenomistajan yksimielisen päätöksen Pohjola Pankki Oyj:n yhtiöjärjestyksen muuttamisesta siten, että hallitukseen kuuluu puheenjohtajana yhteenliittymän keskusyhteisön johtokunnan puheenjohtaja sekä yhtiökokouksen valitsemat vähintään kaksi ja enintään kolme muuta jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee hallituksen puheenjohtajaa lukuun ottamatta yhtiökokous toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen puheenjohtajana toimii osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaan keskusyhteisö OP Osuuskunnan johtokunnan puheenjohtaja.

Pohjolan yhtiöjärjestyksessä ei ole asetettu hallituksen jäsenille yläikärajaa, rajoitettu jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla (hallituksen puheenjohtajan valintaa lukuun ottamatta) rajoitettu yhtiökokouksen päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa.

Hallituksen jäsenten valintaa koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle valmistelee emoyhteisö OP Osuuskunta.

Luottolaitosten hallitusten jäseniltä edellytetään luottolaitoslain ja viranomaismääräysten mukaista luotettavuutta, ammattitaitoa ja sopivuutta (ns. fit & proper). Hallitus suorittaa kerran vuodessa jäsentensä osalta em. seikkoja koskevan arvion ja toimittaa sen tulokset Finanssivalvonnalle.

4.1.2 Hallituksen kokoonpano

Hallituksen kokoonpano vuonna 2014 on kuvattu kohdassa Hallituksen jäsenten kokousaktiivisuus 2014 kohdassa 4.1.6 ja hallituksen jäsenten henkilö- ym. tiedot on todettu tämän selvityksen lopussa kohdassa 12.1.

4.1.3 Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Yhtiön hallitus suoritti 20.3.2014 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön ja osakkeenomistajiin.

Seuraavien henkilöiden katsottiin arvioinnin perusteella olevan riippuvaisia sekä yhtiöstä että sen merkittävästä osakkeenomistajasta: Reijo Karhinen, Tony Vepsäläinen ja Harri Sailas. Karhinen ja Vepsäläinen ovat yhtiön emoyrityksen OP-Pohjola osk:n (nyk. OP Osuuskunta) johtokunnan jäseniä, Karhinen OP-Pohjola osk:n (nyk. OP Osuuskunnan) toimitusjohtaja ja johtokunnan puheenjohtaja ja Vepsäläinen OP-Pohjola osk:n liiketoimintajohtaja (nyk. OP Osuuskunnan Ryhmäpalveluiden johtaja) ja johtokunnan varapuheenjohtaja. Sailas oli Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja 31.1.2015 saakka. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen oli 8.4.2014 saakka merkittävä Pohjolan osakkeenomistaja. Ilmarisella on lisäksi merkittävä yhteistyösuhde yhtiön kanssa.

Seuraavien henkilöiden katsottiin arvioinnin perusteella olevan riippuvaisia yhtiöstä: Jukka Hulkkonen ja Marjo Partio. Hulkkonen on Salon Osuuspankin toimitusjohtaja ja Partio Kymenlaakson Osuuspankin toimitusjohtaja. Salon Osuuspankilla ja Kymenlaakson Osuuspankilla on merkittävä asiakkuus- ja yhteistyösuhde Pohjolan kanssa.

Jukka Hienosen, Mirkku Kullbergin ja Tom von Weymarnin katsottiin olevan riippumattomia sekä yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Vuonna 2014 ei tapahtunut muutoksia edellä kerrotun riippumattomuusarvioinnin edellytyksissä.

8.10.2014 aloittaneen hallituksen kaikki jäsenet ovat riippuvaisia sekä yhtiöstä että sen osakkeenomistajasta.

4.1.4 Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Hallitus käsittelee yhtiön ja sen konsernin toiminnan kannalta laajakantoiset ja periaatteellisesti tärkeät asiat.

Hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa yhtiötä ja sen konsernia ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti.

Hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät ja kokouskäytäntö.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa

- päättää keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti yhtiön liiketoimintastrategian ja valvoo sen toteutumista;
- vahvistaa keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti yhtiön toiminnassa noudatettavat arvot;
- hyväksyy keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti vuosittain liiketoimintasuunnitelman sekä valvoo sen toteuttamista;
- vahvistaa keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti periaatteet ja menettelytavat, joilla yhtiön johtamisesta vastaavien henkilöiden luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito varmistetaan;
- päättää keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti yhtiön johtoa ja henkilöstöä koskevista palkitsemisjärjestelmien perusperiaatteista;
- nimittää ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan keskusyhteisön johtokuntaa;
- vahvistaa vuosittain keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti yhtiön vakavaraisuuden hallinnan periaatteet, riskipolitiikat/riskistrategiat, varainhankintasuunnitelman, pääomasuunnitelman, sijoitussuunnitelman sekä merkittävät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet;
- vahvistaa keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti ulkoistamisperiaatteet;
- vahvistaa keskusyhteisön hallintoneuvoston linjausten mukaisesti sisäisen tarkastuksen periaatteet ja toimintasuunnitelman
- vahvistaa keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti yhtiön compliance-politiikan ja compliance-toiminnan keskeiset periaatteet;
- päättää keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti yhtiön ja sen toimintojen organisaatiorakenteesta ja johtamisjärjestelmästä;
- vahvistaa keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti sisäisen valvonnan kuvauksen ja valvoo sisäisen valvonnan toimivuutta ja riittävyyttä yhtiössä sekä sen mahdollisessa konsernissa;
- käsittelee ja hyväksyy tilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset;
- tekee keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti ehdotuksen maksettavan osingon määrästä;
- hyväksyy keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti periaatteet, joilla edistetään hallituksen kokoonpanon monimuotoisuutta;
- vahvistaa johtokunnan linjausten mukaisesti vuosittain yhtiötä koskevan jatkuvuussuunnitelman;

- vastaa muista hallitukselle lainsäädännössä tai viranomaisen määräyksissä säädetyistä tehtävistä.

Hallituksen kokouksia koskevat seuraavat menettelytavat:

- Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta keskimäärin noin 4 - 6 kertaa vuodessa.
- Kokouksen valmistelusta vastaavat ensisijaisesti puheenjohtaja ja toimitusjohtaja.
- Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet sen jäsenistä.
- Hallituksen kokouksiin osallistuvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä myös muu henkilö, jonka läsnäolo on käsiteltävänä olevan asian vuoksi tarpeellista.
- Hallituksen kokouksista laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kaikki hallituksen jäsenet ja sihteeri.

4.1.5 Hallituksen puheenjohtajan tehtävät

Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on varmistaa, että hallituksen toiminta on tehokasta ja että hallitus toteuttaa kaikki sille kuuluvat tehtävät. Osana hallituksen toimintaedellytysten varmistamista hallituksen puheenjohtaja varmistaa, että hallituksen yksittäisten jäsenten kokemus ja ammattitaito antavat edellytykset tehtävien asianmukaiseen hoitoon. Hallituksen puheenjohtaja valmistelee yhdessä toimitusjohtajan kanssa hallituksen kokouksiin käsiteltäväksi tulevat asiat. Puheenjohtaja myös varmistaa, että asioiden käsittelyyn on varattu riittävästi aikaa ja että kaikilla kokouksiin osallistujilla on mahdollisuus lausua niistä mielipiteensä. Hallituksen puheenjohtaja vastaa lisäksi hallituksen toiminnan kehittämisestä ja huolehtii omistajaohjauksen toteutumisesta yhtiössä.

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina. Itsearviointi toteutetaan siten, että hallituksen jäsenet täyttävät etukäteen itsearviointilomakkeen ja että hallituksen jäsenet keskustelevat tämän jälkeen hallituksen toiminnasta ja työskentelytavoista sekä itsearvioinnin tuloksista hallituksen kokouksen yhteydessä.

4.1.6 Hallituksen toiminta 2014

Hallitus kokoontui vuoden aikana 17 kertaa. Hallituksen puheenjohtajana toimi Reijo Karhinen, varapuheenjohtajana (7.10.2014 saakka, jäsenenä 8.10.2014 alkaen) Tony Vepsäläinen ja jäseninä 7.10.2014 saakka Jukka Hienonen, Jukka Hulkkonen, Mirkku Kullberg, Marjo Partio, Harri Sailas sekä Tom von Weymarn ja 8.10.2014 alkaen Harri Luhtala ja Erik Palmén. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96 %.

Hallitus käsitteli ja hyväksyi Pohjola-konsernin johtamis- ja päätöksentekojärjestelmien päivityksen sekä palkitsemisjärjestelmään tehdyt muutokset. Hallituksen keskeisiä tehtäviä olivat myös strategian seuranta, tehokkuushankkeen ulkoistusten toteuttamisen seuranta ja arvioitujen kustannussäästöjen toteutuminen.

Hallitus kokoontui riippumattomien jäsenten toimesta talvella useamman kerran, jolloin se mm. esitti arvion OP Osuuskunnan (ent. OP-Pohjola osk) 6.2.2014 tekemän ostotarjouksen hinnasta yhtiön ja muiden osakkeenomistajien kannalta. Pörssitiedotteessa 13.2.2014 tarkemmin kuvatuin perustein riippumattomista jäsenistä koostunut hallitus suositteli Pohjolan osakkeenomistajille tarjouksen hyväksymistä.

Tehdyn onnistuneen ostotarjouksen seurauksena OP Osuuskunta (ent. OP-Pohjola osk) sai välimiesoikeuden päätöksen perusteella omistusoikeuden kaikkiin Pohjola Pankki Oyj:n osakkeisiin. Tämän seurauksena Pohjolan hallitus teki Helsingin Pörssille hakemuksen yhtiön A-sarjan osakkeiden poistamisesta pörssinoteerauksesta ja yhtiön A-sarjan osakkeet poistettiin Helsingin Pörssistä 30.9.2014. OP Osuuskunta (ent. OP-Pohjola osk) merkittiin ainoana osakkeenomistajana Pohjolan osakasluetteloon 7.10.2014.

OP Osuuskunnan (ent. OP-Pohjola osk) johtokunta ehdotti 6.2.2014 Pohjola Pankki Oyj:n hallitukselle, että Pohjolan vakavaraisuustavoite nostetaan 11 prosentista (CT1) 15 prosenttiin (CET1). Tavoite tulee saavuttaa etupainotteisesti ja viimeistään vuoden 2016 loppuun mennessä. Korkeampi ehdotettu vakavaraisuustavoite on seurausta tiukentuneesta sääntelystä, vakuutusyhtiösijoitusten käsittelyyn liittyvästä epävarmuudesta vuoden 2014 jälkeen ja OP Osuuskunnan hallintoneuvoston 5.2.2014 tekemästä päätöksestä nostaa koko OP Ryhmän pankkitoiminnan vakavaraisuustavoite 15 prosentista (CT1) 18 prosenttiin (CET1). Varmistuakseen uuden vakavaraisuustavoitetason saavuttamisesta OP Osuuskunnan johtokunta ehdotti Pohjola Pankki Oyj:n hallitukselle, että Pohjola-konsernin osinkosuhde lasketaan 50 prosentista 30 prosenttiin tilikauden 2014 voitonjaosta lähtien, kunnes ydinvakavaraisuus saavuttaa uuden tavoitetason. Hallitus vahvisti Pohjola-konsernin uudet taloudelliset tavoitteet 17.3.2014 päivittäen vakavaraisuustavoitteen ja täsmentäen osinkopolitiikkaa OP Osuuskunnan johtokunnan ehdotuksen mukaisesti sekä korvaten samalla vahinkovakuutustoiminnan 70 prosentin vastuunkantokykytavoitteen Solvenssi 2:n mukaisella solvenssisuhdetavoitteella 120 prosenttia. Muut taloudelliset tavoitteet säilyivät ennallaan.

Finanssialan sääntely on muuttumassa merkittävästi. Osalla muutoksista on olennaisia vaikutuksia Pohjola-konserniin, sen toimintaan ja konsernia koskeviin vakavaraisuussäännöksiin. Vuonna 2014 hallitus seurasi sääntelymuutosten etenemistä ja arvioi niiden vaikutusta Pohjola-konserniin.

Hallituksen jäsenten kokousaktiivisuus 2014

	Hallitus 17 kokousta*	Tarkastusvaliokunta 3 kokousta	Riskienhallintavaliokunta 2 kokousta	Palkitsemisvaliokunta 6 kokousta**
Reijo Karhinen	17/17			6/6
Tony Vepsäläinen	17/17		2/2	6/6
Harri Luhtala (8.10.2014 alkaen)	4/4			
Erik Palmén (8.10.2014 alkaen)	4/4			
Jukka Hienonen (7.10.2014 saakka)	10/13			5/6
Jukka Hulkkonen (7.10.2014 saakka)	13/13		2/2	
Mirkku Kullberg (7.10.2014 saakka)	11/13	2/3		
Marjo Partio (7.10.2014 saakka)	13/13	3/3		
Harri Sailas (7.10.2014 saakka)	13/13		2/2	
Tom von Weymarn (7.10.2014 saakka)	13/13	3/3		

** Hallituksen kokouksista 8 on ollut puhelin- tai sähköpostikokouksia*
*** Palkitsemisvaliokunnan kokouksista 3 on ollut sähköpostikokouksia*

4.2 Hallituksen valiokunnat

OP Keskusyhteisökonsernin uudelleenorganisoinnin seurauksena Pohjolan hallitus lakkautti hallituksen valiokunnat (tarkastusvaliokunta, palkitsemisvaliokunta ja riskienhallintavaliokunta) 8.10.2014. Tehtävät, joita valiokunnilla oli aiemmin, ovat siirtyneet Pohjolan hallituksen vastuulle. Hallituksen tehtävät on esitetty tämän selvityksen kohdassa 4.1.4.

4.2.1 Tarkastusvaliokunnan toiminta 1.1.2014–7.10.2014

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden aikana 3 kertaa. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Tom von Weymarn ja jäseninä, Mirkku Kullberg ja Marjo Partio. Tarkastusvaliokunnan kokouksiin osallistui valiokunnan jäsenten lisäksi toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, riskienhallintajohtaja, OP Ryhmän taloudesta vastaava johtokunnan jäsen sekä sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien edustajat ja säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava henkilö. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 89 %.

Tarkastusvaliokunnan keskeisiä tehtäviä vuoden 2014 aikana olivat tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten sisällön varmistaminen siten, että niissä annetaan oikeat ja riittävät tiedot konsernin tuloksesta ja taloudellisesta tilanteesta. Lisäksi tarkastusvaliokunta seurasi tehokkuushankkeen ulkoistusten etenemistä ja kustannussäästöjen toteutumista.

Sisäiseen valvontaan ja säännösten noudattamiseen liittyvät asiat korostuivat jokaisessa kokouksessa sisäisen tarkastuksen, tilintarkastajien ja valvontaviranomaisten sekä compliance-verkoston raportteja läpi käymällä.

Keskeisimpiä tarkastusvaliokunnan työn painopisteitä olivat luotettava hallinto ja sisäinen valvonta, sääntelymuutokset ja niiden vaikutus konsernin toimintaan sekä riskit ja niiden vaikutus talouden lukuihin.

4.2.2 Palkitsemisvaliokunnan toiminta 1.1.2014–7.10.2014

Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden aikana 6 kertaa. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Reijo Karhinen ja jäseninä Jukka Hienonen ja Tony Vepsäläinen. Valiokunnan kokouksiin osallistui valiokunnan jäsenten lisäksi Pohjola-konsernin toimitusjohtaja ja henkilöstöjohtaja ja OP Ryhmän henkilöstöjohtaja. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 94 %.

Palkitsemisvaliokunnan toiminnassa vuonna 2014 korostui Pohjola-konsernin palkitsemisen ja sen dokumentoinnin harmonisointi OP Ryhmässä ja keskusyhteisökonsernissa huomioiden EU-tasoisen palkitsemiseen liittyvän sääntelyn kehittyminen ja sen muutokset. Palkitsemisvaliokunnan keskeisenä tavoitteena oli varmistaa, että palkitsemisjärjestelmät vastaavat yrityksen pitkän aikavälin etua, ja että ne ovat linjassa hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa sekä edistävät sitä.

4.2.3 Riskienhallintavaliokunnan toiminta 1.1.2014–7.10.2014

Riskienhallintavaliokunta kokoontui vuoden aikana 2 kertaa. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Tony Vepsäläinen ja jäseninä Jukka Hulkkonen ja Harri Sailas. Valiokunnan kokouksiin osallistui valiokunnan jäsenten lisäksi toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja ja riskienhallintajohtaja sekä OP Ryhmän riskienhallinnasta vastaava johtokunnan jäsen. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 %.

Riskienhallintavaliokunta kiinnitti vuoden 2014 aikana erityistä huomiota toimintaympäristön näkymiin, Suomen ja Euroopan talouskehitykseen sekä vallitsevaan matalaan korkotasoon. Lisäksi riskienhallintavaliokunnan työskentelyssä korostui muuttuvaan vakavaraisuus- ja likviditeettisääntelyyn valmistautuminen.

5 Toimitusjohtaja

5.1 Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti ja huolehtii siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluvat yhtiön liiketoiminnan johtaminen ja valvonta sekä vastuu yhtiön toimintojen kehittämisestä ja koordinoinnista. Hallituksen vahvistaman toimenkuvauksen mukaan toimitusjohtajan pääasialliset vastuualueet ovat:

- konsernin tulos
- konsernin toiminnan johtaminen ja organisaation kehittäminen
- konsernin strateginen kehittäminen
- konsernin koordinointi
- tytär- ja osakkuusyhtiösijoitusten valvonta
- yhteistyö OP Osuuskunnan ja OP Ryhmän muiden yksiköiden kanssa
- edunvalvonta finanssialan yhteistyöelimissä ja
- yhteydenpito asiakkaisiin, osakkeenomistajaan, viranomaisiin, elinkeinoelämään, toisiin kotimaisiin ja kansainvälisiin pankki- ja vakuutusjärjestöihin sekä muihin sidosryhmiin.

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan ja päättää hänen toimisuhteensa ehdoista. Toimitusjohtajan toimisuhteen ehdot määritellään kirjallisessa OP Ryhmän pankkitoiminnan liiketoimintajohtajan toimisuhdetta koskevassa sopimuksessa ja sen liitteessä. Hallitus arvioi vuosittain toimitusjohtajan toimintaa.

Yhtiön toimitusjohtajana toimii OP Ryhmän pankkitoiminnan johtaja, kauppatieteiden maisteri, eMBA Jouko Pölönen. Hän on toiminut yhtiön toimitusjohtajana vuodesta 2013 alkaen.

Toimitusjohtajaa koskevat henkilö- ym. tiedot on esitetty tämän selvityksen lopussa kohdassa 12.2. Toimitusjohtajan palkitsemista koskevat tiedot on esitetty jäljempänä kohdassa 9.

5.2 Konsernin johtoryhmä

OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin uusi organisaatio astui voimaan 1.10.2014. Uuden OP Ryhmän johtamisjärjestelmän perustan muodostavat kolme liiketoimintasegmenttiä: pankkitoiminta, vahinkovakuutus ja varallisuudenhoito. OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin johtamisjärjestelmän uudistamisen myötä Pohjolan hallitus päätti 23.9.2014 lakkauttaa Pohjola Pankin yhtiötasoisen johtoryhmän 1.10.2014, ja Pohjolan toimintaa on siitä lähtien johdettu uuden johtamisjärjestelmän mukaisesti kolmen liiketoimintasegmentin kautta.

5.3 Pohjolan tytäryhtiöiden hallitukset

Tytäryhtiöiden hallitukset varmistavat, että kaikkia Pohjola-konserniin kuuluvia yhtiöitä johdetaan voimassa olevien lakien, säännösten ja OP Ryhmän periaatteiden mukaisesti.

Merkittävien tytäryhtiöiden hallitukset ja toimitusjohtajat 2014

	Hallitus	Toimitusjohtaja
A-Vakuutus Oy	Karhinen Reijo (pj 1.10.2014 alkaen) Vepsäläinen Tony (pj 30.9.2014 saakka, jäsen 1.10.2014 alkaen) Luhtala Harri Palmén Erik (1.10.2014 alkaen) Jormalainen Sami (30.9.2014 saakka)	Lehtilä Olli (1.10.2014 alkaen) Pölönen Jouko (30.9.2014 saakka)
Omasairaala Oy	Lehtilä Olli (pj 1.10.2014 alkaen) Dahlström Tom (1.10.2014 alkaen) Geber-Teir Carina Pölönen Jouko (pj 30.9.2014 saakka) Impiö Jukka (30.9.2014 saakka)	Aho Harri
Pohjola Terveys Oy (1.1.-30.10.2014), yhtiö fuusioitui Pohjola Vakuutus Oy:öön 30.10.2014	Lehtilä Olli (pj 1.10.2014 alkaen) Dahlström Tom (1.10.2014 alkaen) Geber-Teir Carina Pölönen Jouko (pj 30.9.2014 saakka) Impiö Jukka (30.9.2014 saakka)	Aho Harri
Pohjola Vakuutus Oy	Karhinen Reijo (pj 1.10.2014 alkaen) Vepsäläinen Tony (pj 30.9.2014 saakka, jäsen 1.10.2014 alkaen) Luhtala Harri Palmén Erik (1.10.2014 alkaen) Jormalainen Sami (30.9.2014 saakka)	Lehtilä Olli (1.10.2014 alkaen) Pölönen Jouko (30.9.2014 saakka)
Seesam Insurance AS (Hallintoneuvosto)	Lehtilä Olli (pj 3.11.2014 alkaen) Pölönen Jouko (pj 2.11.2014 saakka, jäsen 3.11.2014 alkaen) Aho Vesa Alanne Jorma	Abner Toomas
Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen	Karhinen Reijo (pj 1.10.2014 alkaen) Vepsäläinen Tony (pj 30.9.2014 saakka, jäsen 1.10.2014 alkaen) Luhtala Harri Palmén Erik (1.10.2014 alkaen) Jormalainen Sami (30.9.2014 saakka)	Lehtilä Olli (1.10.2014 alkaen) Pölönen Jouko (30.9.2014 saakka)
Pohjola Asset Management Execution Services Oy	Alameri Karri (pj) Vuorinen Pasi (1.10.2014 alkaen) Jormalainen Sami (1.10.2014 alkaen) Kinnala Rami (30.9.2014 saakka) Leskinen Timo (30.9.2014 saakka)	Puhakka Simo
Pohjola Kiinteistösijoitus Oy	Alameri Karri (pj) Vuorinen Pasi Jormalainen Sami (1.10.2014 alkaen) Kinnala Rami (30.9.2014 saakka)	Mäkiaho Markku
Pohjola Varainhoito Oy	Karhinen Reijo (pj 1.10.2014 alkaen) Vepsäläinen Tony (pj 30.9.2014 saakka, jäsen 1.10.2014 alkaen) Luhtala Harri (1.10.2014 alkaen) Palmén Erik (1.10.2014 alkaen) Aho Vesa (30.9.2014 saakka) Pölönen Jouko (30.9.2014 saakka) Ryynänen Erkko (30.9.2014 saakka)	Nummela Harri (1.10.2014 alkaen) Alameri Karri (30.9.2014 saakka)

6 Johtamisjärjestelmä

Pohjola Pankin hallitus hyväksyi 23.9.2014 osaltaan suunnitelmat OP Ryhmän johtamisjärjestelmän muuttamisesta ja keskusyhteisökonsernin organisaation uudistamisesta. Pohjolan toimintaa johdetaan uuden OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti kolmen liiketoimintasegmentin kautta. OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin johtamisjärjestelmän kuvaus julkaistiin osana OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmän ajantasaista kuvausta helmikuussa 2015.

Lue lisää OP Ryhmän johtamisjärjestelmästä Selvityksestä OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2014, kohta 6.

6.1 Pohjola osana keskusyhteisökonsernia

OP keskusyhteisökonsernin muodostavat konsernin emoyhteisönä toimiva, ja yhteenliittymän jäsenpankkien omistama OP Osuuskunta sekä yhteisöt, joista emoyhteisö tai sen tytäryhteisö omistaa joko enemmistön tai kokonaan. Pohjola Pankki Oyj tytäryhtiöineen (Pohjola) kuuluu keskusyhteisökonserniin. Keskusyhteisökonserniin kuuluvat luottolaitokset ovat laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkemmin kuvattuja yhteenliittymän jäsenluottolaitoksia.

OP Osuuskunnan omistajat ovat OP Ryhmään kuuluvat osuuspankit. Omistajia edustaa keskusyhteisön hallintoneuvosto. Hallintoneuvoston yleistehtävänä on valvoa keskusyhteisökonsernin ylimmän operatiivisen päätöksentekoelimen johtokunnan ja toimitusjohtajan hoitamaa keskusyhteisön hallintoa ja sitä, että keskusyhteisön ja sen konsernin toimintaa hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti osuuskuntalain sekä keskusyhteisön ja OP Ryhmän edun mukaisesti. Se valvoo myös, että hallintoneuvoston vahvistamia ryhmätasoisia linjauksia ja periaatteita noudatetaan myös keskusyhteisökonsernissa. Hallintoneuvoston erityistehtävänä on vahvistaa yhteenliittymälaissa tarkoitetut yleiset toimintaperiaatteet. Sen tehtäviin kuuluu myös päättää keskeisestä ryhmätason ohjeistuksesta.

6.2 Organisaatiorakenne 31.12.2014

OP keskusyhteisökonsernin organisaatio perustuu johtamisjärjestelmän mukaisesti kolmeen liiketoimintasegmenttiin. Liiketoimintasegmentit ovat Pankkitoiminta, Vahinkovakuutus ja Varallisuudenhoito.

Liiketoimintasegmenttien tarvitsemat tukitoiminnot (mm. talous ja treasury, riskienhallinta, henkilöstöhallinto, kehittäminen) on organisoitu OP keskusyhteisökonsernitasolla.

6.3 Päätöksenteko

OP Osuuskunnan johtokunnalla on koko keskusyhteisökonsernin operatiivinen johtamisvastuu. Johtamisen perusta muodostuu koko konsernissa kolmesta liiketoimintasegmentistä, jotka ovat pankkitoiminta, vahinkovakuutus ja varallisuudenhoito. Johtokunnan jäsenten omat vastuualueet noudattavat tämän liiketoimintajaon mukaisia tehtäviä. Pohjolan toimitusjohtaja vastaa johtokunnassa pankkitoiminnasta.

Johtokunnan tehtävänä on keskusyhteisön ja sen konsernin toiminnan johtaminen lainsäädännön, viranomaismääräysten ja keskusyhteisön sääntöjen mukaan. Johtokunta huolehtii konsernin emoyhteisön ja sen konsernin hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä konsernin toiminnan johtamisesta. Johtokunta vahvistaa myös keskusyhteisökonsernin toiminnalliset ja juridiset päätöksentekojärjestelmät.

Koko keskusyhteisökonsernissa päätökset tehdään mahdollisimman laajasti konsernipäätöksinä keskusyhteisön johtokunnassa. Pohjolan hallitus käsittelee sitä koskevat asiat lähtökohtaisesti keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti tai kuultuaan käsiteltävistä asioista johtokuntaa.

Pohjolan hallituksen työjärjestyksessä kuvataan ne keskeiset tehtävät, joita hallituksessa tehdään ja toteutetaan.

6.4 Pohjolan toiminnan seuranta ja raportointi

Suunnitelmien ja asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan jatkuvasti, jotta mahdolliset toiminta- ja kilpailuympäristön muutokset ja poikkeamat suunnitelmista havaitaan nopeasti ja mahdolliset korjaavat toimenpiteet voidaan käynnistää. Tavoitteiden toteutumista seurataan organisaatiorakenteen mukaisesti myös esimiesten ja alaisten välisissä kehityskeskusteluissa. Raportoinnin tulee antaa oikea ja selkeä kuva operatiivisen toiminnan tilanteesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin, toiminnan toteutuneesta ja odotettavissa olevasta kehityksestä sekä tavoitteiden saavuttamista uhkaavista riskeistä. Toiminnan seurannassa keskeistä on ajantasaisuus ja luotettavuus sekä olennaisten seikkojen ja johtopäätösten esiin nostaminen päätöksenteon pohjaksi. Seurantaan kuuluu olennaisena osana toteumaraportoinnin lisäksi ennusteiden laatiminen ja vaihtoehtoisten skenaarioiden luominen. Toiminnan seuranta on osa sisäistä valvontaa, jonka avulla pyritään varmistumaan siitä, että konsernin

- strategia ja toimintasuunnitelmat toteutetaan ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- riskien hallinta on kattavaa ja riittävää
- toiminta on tehokasta ja luotettavaa
- taloudellinen ja muu raportointi on luotettavaa
- toiminnassa noudatetaan lakeja sekä ulkoista ja sisäistä sääntelyä.

7 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

7.1 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että konsernin strategiaa toteutetaan suunnitellusti ja tuloksellisesti, riskejä hallitaan asianmukaisesti, toiminta on sekä tehokasta että luotettavaa ja kaikessa konsernin toiminnassa noudatetaan sääntelyä. Sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla. Ensisijainen ja laajamittaisin sisäinen valvonta toteutetaan operatiivisessa liiketoiminnassa, jossa sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaa ja osa päivittäisiä rutiineja.

Yhtiön toimitusjohtajaa, toimivaa johtoa sekä muita toimintoja avustavat liiketoiminnan sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa liiketoiminnoista riippumattomat Riskienhallinta-, Talous ja Treasury- ja Henkilöstö-toiminnot. Pohjolan hallitusta ja toimitusjohtajaa avustavat sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa myös sisäinen tarkastus ja erityisesti taloudellisten tietojen oikeellisuuden varmistamisessa tilintarkastajat.

Konserniyhtiöiden hallitukset huolehtivat ko. yhtiöiden osalta sisäisen valvonnan varmistamiseen liittyvistä tehtävistä. Sisäinen tarkastus kattaa myös konserniyhtiöt ja tukee myös niiden hallituksia sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa.

7.1.1 Hallituksen rooli sisäisessä valvonnassa

Pohjolan hallitus vastaa riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja ylläpitämisestä. Hallitus mm.

- vahvistaa keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti sisäisen valvonnan periaatteet ja valvoo sisäisen valvonnan toimivuutta ja riittävyyttä
- vahvistaa vuosittain keskusyhteisön linjausten mukaisesti yhtiön vakavaraisuuden hallinnan periaatteet, riskipolitiikat/riskistrategiat, varainhankintasuunnitelman, pääoma- ja sijoitussuunnitelman sekä merkittävät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet
- päättää keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti periaatteista, joilla varmistetaan, että yhtiö ja sen konserni toimii ulkoisen sääntelyn ja sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti (compliance)
- vahvistaa keskusyhteisön hallintoneuvoston linjausten mukaisesti sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet ja toimintasuunnitelman
- vahvistaa keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti periaatteet ja menettelytavat, joilla yhtiön ja sen konsernin johtamisesta vastaavien henkilöiden luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito varmistetaan
- päättää keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti yhtiön ja sen toimintojen organisaatiorakenteesta ja johtamisjärjestelmästä

Keskusyhteisökonsernitasoinen riskienhallinta ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti liiketoiminnoista riippumattomana toimintona. Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu asianomaisen yhtiön sisäiseen valvontaan liittyvistä ylimmän johdon tehtävistä. Konserniyhtiön toimiva johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi yhtiön liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskitilanteesta konsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti.

7.1.2 Sisäinen valvonta 2014

Konsernin hallintoon liittyvät asiat käsitellään hallituksessa, jonka vastuulla on sisäisen valvonnan toimivuuden ja toiminnan sääntelynmukaisuuden varmistaminen.

Vuoden 2014 aikana on muun muassa arvioitu kaikkien hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenten luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito, jonka lisäksi hallitus on arvioinut myös omaa toimintaansa.

Luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan toimivuutta on arvioitu sekä toimivan johdon että tarkastusvaliokunnan (7.10.2014 saakka) ja hallituksen toimesta.

7.1.3 Compliance-toiminta

Compliance-toiminnan tehtävänä on avustaa ylintä ja toimivaa johtoa sekä muuta liiketoimintaa säännösten noudattamattomuuteen liittyvän riskin hallinnassa, valvoa säännösten noudattamista ja omalta osaltaan kehittää sisäistä valvontaa. Sääntelyn noudattamista varmistavat omalta osaltaan Talous ja Treasury -toiminto sekä Henkilöstötoiminto.

Compliance-riskiä liittyy lähes kaikkeen toimintaan ja vastuu riskien hallinnasta on liiketoiminnassa. Yhtiön compliance-toiminnasta vastaa toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan tukena toimii OP Ryhmän Compliance-toiminto, jonka johtaja raportoi OP Ryhmän Riskienhallintajohtajalle. Compliance-toiminnasta ja toiminnan yhteydessä liiketoiminnoille annetuista suosituksista raportoidaan säännöllisesti Pohjola Pankin hallitukselle. Toiminnasta raportoidaan myös Keskusyhteisökonsernin johtokunnalle sekä hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle osana ryhmätasoista raportointia.

OP Ryhmän Compliance-toiminto laatii vuosittain osana riskienhallinnan vuosisuunnitelmaa compliancen toimintasuunnitelman, joka käsitellään ja vahvistetaan yhtiön osalta Pohjola Pankin hallituksessa. Samalla tavalla vahvistetaan myös compliance-toimintaan liittyvät periaatteet ja ohjeet. OP Ryhmän Compliance-toiminto ohjaa yhtiön compliance-toimintaa ja vastaa myös OP Ryhmä -tasolla compliance-riskien hallinnan neuvonnasta ja tuesta.

Compliance-toiminnalla pyritään ennakolta ehkäisemään compliance-riskien toteutumista. Compliance-toiminnossa tehtävää toteutetaan mm.

- laatimalla ja ylläpitämällä ohjeistusta keskeisistä menettelytapoihin liittyvistä asioista
- neuvomalla ja kouluttamalla henkilöstöä menettelytapoihin liittyvissä asioissa
- tukemalla liiketoimintoja compliance-riskien hallintaa edistävien kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa

- pitämällä ylin johto ja toimiva johto ja liiketoiminta tietoisina sääntelyyn tulossa olevista muutoksista ja seuraamalla sääntelymuutoksiin valmistautumista liiketoiminnassa
- valvomalla, että konsernissa noudatetaan voimassa olevaa sääntelyä, eettisiä menettelytapoja sekä menettelytapoihin liittyvää sisäistä ohjeistusta
- raportoimalla liiketoiminnalle annetuista suosituksista ja valvonnan tuloksista sekä muista compliance-riskiasemaan liittyvistä havainnoista säännöllisesti sekä ylimmälle että toimivalle johdolle.

7.1.4 Riskienhallinta

Pohjolan arvot sekä strategiset ja taloudelliset tavoitteet muodostavat riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan perustan. Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa ne uhat ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat strategian toteutumiseen. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista valvomalla, että otetut riskit ovat oikeassa suhteessa riskinkantokykyyn. Yhtiössä suhtautuminen riskinottoon on maltillinen ja liiketoiminta perustuu harkittuun riski/tuotto-ajatteluun.

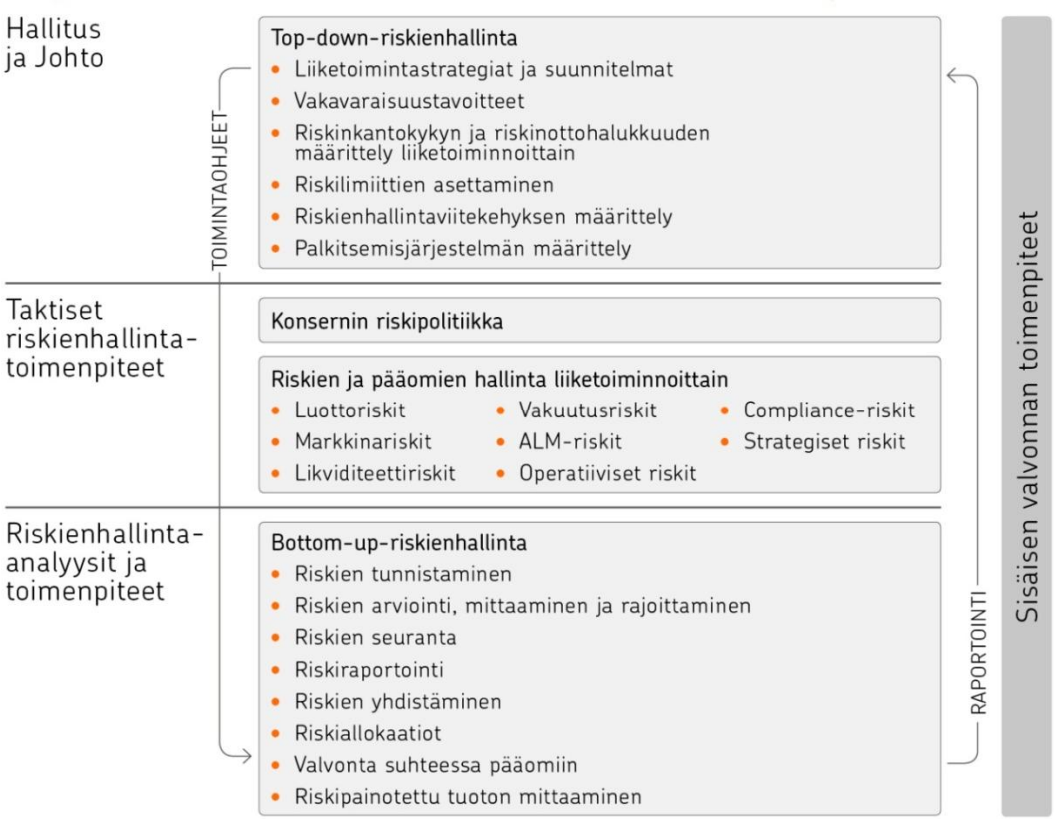
Yhtiössä sovelletaan kokonaisvaltaista riskienhallintaa, jonka avulla pyritään tunnistamaan, arvioimaan ja rajoittamaan kaikki liiketoimintaan liittyvät merkittävät riskit hyväksyttävälle tasolle. Riskienhallinta on integroitu osaksi keskusyhteisökonsernin päätöksenteko-, ohjaus- ja valvontajärjestelmää.

7.1.4.1 Keskeiset riskit

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriskit, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.

Merkittävimpiä riskejä on kuvattu lähemmin konsernin viimeisimmässä tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa (ks. www.pohjola.fi > Media > Julkaisut).

Pohjolan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan viitekehys 31.12.2014

7.1.4.2 Vakavaraisuuden hallintaprosessi

Vakavaraisuuden hallinta on osa kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Sen tavoitteena on varmistaa pääomien tehokas käyttö ja pääomien riittävä määrä ja laatu. Näin turvataan häiriötön toiminta myös odottamattomien tappioiden varalta. Vakavaraisuuden hallinta käsittää myös luotettavan hallinnon sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ottaen huomioon toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus. Vakavaraisuuden hallinta perustuu ennakoivaan lähestymistapaan ja sen lähtökohtana on konsernin liiketoimintastrategia ja -suunnitelmat, joita laadittaessa määritetään vakavaraisuustavoite ottaen huomioon liiketoimintaan liittyvät riskit, riskinottohalukkuus, pääomien tuottotavoitteet sekä pääomien rakenne ja saatavuus. Vakavaraisuuden hallintaprosessissa laaditaan vakavaraisuustavoitteen lisäksi pääomitustavoitteet liiketoiminnoittain, vakavaraisuusennusteet, stressitestit, skenaariot ja herkkyysanalyysit sekä varautumissuunnitelma vakavaraisuustavoitteen ylläpitämiseksi kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit huomioon ottaen.

Vakavaraisuuden hallinnassa painotetaan voimakkaasti kannattavuutta ja pääomien tehokasta käyttöä. Pääomien hallinta hoidetaan keskitetysti keskusyhteisökonsernin emoyhtiö OP Osuuskunnan toimesta. Tytäryhtiöistä jaetaan vuosittain osinkona OP Osuuskunnalle ylimääräinen pääoma ja tarvittaessa OP Osuuskunta pääomittaa tytäryhtiöitä pääomalainoilla tai oman pääoman sijoituksin.

Vakavaraisuuden hallinnan ja sen laadun riippumattomasta arvioinnista vastaa sisäinen tarkastus.

7.1.4.3 Riskipolitiikat

Riskinottoa ohjataan hallituksen hyväksymällä Pohjola-konsernin riskipolitiikalla, joka perustuu OP Ryhmän riskipolitiikkaan. Riskipolitiikassa vahvistetaan vuosittain konsernin yhtiöiden liiketoimintojen noudatettavaksi ne riskienhallinnalliset linjaukset, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan OP Ryhmän ja Pohjola-konsernin strategioissa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi. Riskipolitiikassa ja sitä täydentävässä muussa riskilajikohtaisessa ohjeistuksessa riskinottohalu kohdennetaan riskilajeille siten, että yhtiön liiketoiminnalliset tavoitteet ovat saavutettavissa riskinkantokykyä ja vakavaraisuustavoitteita vaarantamatta. Riskipolitiikan avulla rajoitetaan myös riskikeskittymien syntymistä.

Vahinkovakuutustoimintaa ohjaavat lisäksi henkilö- ja yritysasiakkaiden riskipolitiikat, jälleenvakuutusperiaatteet, sijoitussuunnitelmat ja vakuutusvelan korkoriskin suojaamista koskeva politiikka.

7.1.4.4 Riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan organisointi

Yhtiön hallitus päättää keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan tavoitteista ja organisoinnista, vahvistaa riskien ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet, riskipolitiikan, sijoitussuunnitelmat sekä merkittävimmät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet.

Lisäksi hallitus valvoo ja seuraa riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan toteuttamista. Hallitus vastaa riskienhallintajärjestelmien riittävyydestä, vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, arvioi konsernin ja yhtiökohtaisten pääomapuskurien tarpeen, vahvistaa pääomasuunnitelmat, omien varojen ennakoivan varautumissuunnitelman ja päättää periaatteista, joilla varmistetaan, että yhtiö ja sen konserni toimii ulkoisen sääntelyn ja sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti (compliance). Lisäksi hallitus päättää raportoinnista, jolla ylin johto seuraa konsernin ja tytäryhtiöiden liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskiasemaa. Hallitus arvioi vakavaraisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisuutta, kattavuutta ja luotettavuutta Pohjola-konsernissa laajempana kokonaisuutena vähintään kerran vuodessa. Hallitus hyväksyy myös konsernin päätöksentekojärjestelmän ja nimittää Pohjolan rahoitusjohdon jäsenet sekä vahvistaa Underwriting-johdon tehtävänkuvauksen ja tehdyt nimitykset. Edellä mainituissa tehtävissä hallitus toimii keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti.

Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että yhtiöllä on koko toiminnan kattavat riittävät vakavaraisuuden- ja riskienhallintajärjestelmät. Hallituksen tehtävänä on myös valvoa, että yhtiö ei toiminnassaan ota niin suuria riskejä, että niistä voisi aiheutua olennaista vaaraa yhtiön vakavaraisuudelle, maksuvalmiudelle tai kannattavuudelle, ja että yhtiön riskinkantokyky on riittävä turvaamaan toiminnan jatkuvuuden. Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus käsittelee yhtiön riskien ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet, riskipolitiikan ja muut riskienhallintaa koskevat yleisohjeet. Hallitus valvoo yhtiön riskienhallintajärjestelmien kattavuutta ja toimivuutta, sekä pääomien määrää ja laatua, tuloksen kehittymistä, riskiasemaa sekä riskipolitiikan, limiittien ja muun ohjeistuksen noudattamista. Lisäksi hallitus valvoo, että yhtiön riskienhallinta on lakien ja viranomaismääräysten ja ohjeiden mukaista. Pohjolan toimitusjohtaja huolehtii yhtiön kokonaisohjauksesta siten, että yhtiölle asetetut tulos-, riskinkantokyky- ja muut tavoitteet saavutetaan yhteisiä strategioita ja toimintaperiaatteita noudattaen. Tehtävänsä toteuttamiseksi toimitusjohtajan tehtävänä on käsitellä

erityisesti yhtiön strategia ja liiketoimintasuunnitelma, hallitukselle esitettävät merkittävät asiat, tase- ja riskienhallinnan linjakysymykset sekä merkittävät hankinnat ja projektit.

Toimitusjohtajan tehtävänä on analysoida, koordinoida ja ohjata yhtiön taseen käyttöä lakien, viranomaismääräysten ja riskipolitiikan mukaisesti. Toimitusjohtaja käsittelee oman pääoman rakenteen kehittämistä ja oman pääoman kohdentamista liiketoimintayksiköille ja riskilajeille, sekä riskipolitiikassa asetettujen limiittien allokoimista liiketoiminnoille.

OP Ryhmän keskusyhteisö vastaa OP Ryhmää koskevasta ryhmätason riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän riittävyydestä ja ajanmukaisuudesta. OP Ryhmän Riskienhallinta on liiketoiminnasta riippumaton vastuualue, joka linjaa, ohjaa ja valvoo ryhmän ja sen yhteisöjen kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Yhtiö noudattaa osana OP Ryhmän keskusyhteisökonsernia ja OP Ryhmää riskien ja vakavaraisuudenhallinnassaan OP Ryhmä -tason riskien ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita. Pohjolan riskienhallintaa kehitetään yhteistyössä keskusyhteisön riskienhallinnan kanssa.

OP Ryhmän keskusyhteisön Riskienhallinta avustaa hallitusta yhtiön riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteiden laadinnassa ja kehittämisessä sekä riskipolitiikan laadinnassa. Lisäksi keskusyhteisön Riskienhallinnan ohjauksen tehtäviin kuuluu riskinkantokyvyn ja riskipolitiikan toteutumisen seuranta ja raportointi sekä riskien ottamista koskevien päätöksentekovaltuuksien ja -ohjeiden valmistelu ja ylläpito. Riskienhallinta toimii myös päätöksenteon tukena ja laadunvalvojana luottopäätösprosessissa. Lisäksi se arvioi uusien tuotteiden ja toimintamallien käyttöönottoon liittyvät riskit.

Liiketoiminnot ovat ensisijaisessa vastuussa riskinotosta, tuloksesta ja sisäisen valvonnan sekä riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteiden noudattamisesta. Liiketoiminnoissa on oikeus tehdä riskin ottamista koskevia päätöksiä hyväksyttyjen päätöksentekovaltuuksien, vastuurajojen ja limiittien puitteissa yhtiön riskipolitiikkaa ja ohjeita noudattaen.

Yhtiön riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita ja riskiasemaa on kuvattu lähemmin konsernin viimeisimmässä tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa (ks. www.pohjola.fi > Media > Julkaisut).

7.1.4.5 Riskienhallinta 2014

Keskusyhteisön riskienhallinnassa on seurattu ulkoisen sääntelyn kehitystä ja jatkettu varautumista sääntelymuutoksiin. Merkittävä muutos Pohjola-konsernin kannalta on muun muassa vuoden 2016 alusta lukien voimaan tuleva vakuutusyhtiöitä koskeva yleiseurooppalainen Solvenssi II -sääntely.

Lisäksi riskienhallinta on uudistanut riskienhallinnan ohjeistusta, riskiraportointia ja riskien limitointia. Luottoriskin ja vakuutustoiminnan markkinariskien taloudellisen pääomavaateen laskennassa otettiin käyttöön uudet laskentamallit. Riskienhallinnan arviointiprosesseja ja operatiivisia prosesseja on kehitetty edelleen varmistaen että riskienhallinta on integroitu osaksi kaikkea liiketoimintaa.

Euroopan keskuspankki ja kansalliset valvontaviranomaiset toteuttivat kattavan arvioinnin niissä Euroopan unionin suurimmissa pankeissa, jotka siirtyivät EKP:n valvontaan marraskuussa 2014. EKP:n kattava arviointi sisälsi riskiarvion, luottolaitostoiminnan laajan saamisten laadun arvioinnin ja stressitestin OP Ryhmän pankkitoiminnalle, joka sisälsi Pohjolan luottolaitostoiminnan. OP Ryhmän riskinkantokyky arvioitiin vahvaksi EKP:n kattavassa arviossa.

7.1.5 Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa Pohjola Pankki Oyj:n hallitusta ja yhtiön johtoa toiminnan ohjauksessa, valvonnassa ja varmistamisessa suorittamalla toimintaan kohdistuvaa tarkastusta. Sisäisen tarkastuksen suorittama tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Tarkastus tukee johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Pääpaino on riskitekijöiden tunnistamisessa ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa.

Sisäisestä tarkastuksesta ovat vastanneet Pohjola Pankki Oyj:n emoyhteisön OP Osuuskunnan Tarkastuksen kaksi Sisäinen tarkastus -vastuualuetta, joiden johtajat raportoivat OP Ryhmän tarkastusjohtajalle. Yhtiötä koskevat tarkastushavainnot raportoidaan Pohjola Pankki Oyj:n hallitukselle (7.10.2014 saakka hallituksen tarkastusvaliokunnalle) ja toimitusjohtajalle.

Hallitus on vahvistanut sisäisen tarkastuksen järjestämistä ja toimintaperiaatteita koskevat ohjeet. Sisäinen tarkastus laatii vuosittain hallituksen hyväksyttäväksi toimintasuunnitelman. Sisäinen tarkastus tekee johdon toimeksiannosta myös erillisselvityksiä.

Sisäinen tarkastus suorittaa tarkastustoimenpiteet riippumattomasti. Tarkastuksista laaditaan kertomus, joka toimitetaan tiedoksi toimitusjohtajalle, hallitukselle (7.10.2014 saakka hallituksen tarkastusvaliokunnalle), tilintarkastajille, compliance-toiminnolle sekä asianomaisen liiketoiminnan vastuuhenkilöille. Raportit voivat sisältää toiminnan parantamiseen tähtääviä suosituksia. Sisäinen tarkastus ja hallitus seuraavat suositeltujen toimenpiteiden toteutusta.

Tarkastukset toteutetaan hyvää sisäistä tarkastustapaa noudattaen. Hyvää tarkastustapaa linjaavat sisäistä tarkastusta koskevat The Institute of Internal Auditorsin sekä tietojärjestelmätarkastusta koskevat Information Systems Audit and Control Associationin julkaisemat ammattistandardit sekä eettiset säännöt.

7.1.5.1 Sisäinen tarkastus 2014

Hallituksen hyväksymä sisäisen tarkastuksen vuoden 2014 toimintasuunnitelma sisälsi sekä keskusyhteisökonsernitasoisia että vain Pohjola-konsernia koskevia tarkastuksia. Sisäisessä tarkastuksessa valmistui vuoden aikana 17 Pohjola-konsernia koskevaa tarkastusta ja neljä keskusyhteisökonsernia koskevaa tarkastusta, joiden yhteydessä tarkastettiin osin myös Pohjola-konsernia. Tarkastuksissa on arvioitu Pohjola Pankki Oyj:ssä ja sen tytäryhtiöissä kontrollien ja sisäisen valvonnan toimivuutta eri toimintaprosesseissa ja tietojärjestelmissä sekä riskienhallinnan ja riskienhallintamenettelyjen toimivuutta.

Sisäinen tarkastus seurasi juoksevasti puolivuosittain annettujen suositusten toteuttamista ja raportoi seurannan havainnot säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja konsernin johtoryhmälle.

7.2 Ulkoinen valvonta

7.2.1 Tilintarkastus

Pohjola Pankki Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksen tulee valita yhtiön kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastusta varten tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajien toimikausi on valinnan tapahtuessa kulumassa oleva tilikausi ja tilintarkastajan tehtävä päättyy valintaa ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Pohjola Pankki Oyj:n emoyhteisö OP Osuuskunta järjestää noin viiden vuoden välein (viimeksi vuoden 2011 lopussa) eri tilintarkastusyhteisöille tarjouskilpailun, jonka nojalla OP Osuuskunta esittää yhtiökokoukselle valittavia tilintarkastajia.

Tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa yhtiön kirjanpitoa, tilinpäätöksiä ja hallintoa sen seikan varmistamiseksi, että yhtiön ja sen hallintoelinten toiminta on lain mukaista ja että tilinpäätökset ovat laadittu voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja antavat osakkeenomistajalle ja muille sidosryhmille oikeat ja riittävät tiedot yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Lisäksi KHT-yhteisö toimittaa laajennettua tarkastusta tarkastuskohtaisten suunnitelmien mukaan. Hallitus arvioi vuosittain tilintarkastajan toiminnan ja neuvontapalveluiden laatua.

Tilintarkastajat antavat yhtiökokoukselle vuosittain tilintarkastuskertomuksen, jossa he ottavat kantaa tilinpäätöksen ja voitonjakoesityksen sisältöön sekä vastuuvapauden myöntämiseen. Lisäksi he laativat havainnoistaan tilintarkastusmuistioita, jotka toimitetaan tiedoksi Pohjola Pankki Oyj:n hallitukselle ja toimitusjohtajalle, hallituksen tarkastusvaliokunnalle, riskienhallintajohtajalle, sisäiselle tarkastukselle ja Finanssivalvonnalle. Tilintarkastajat antavat tarvittaessa myös suullisia selontekoja edellä mainituille elimille.

Hallitus kuulee tilintarkastajaa käsiteltäessä tilinpäätöstä ja osavuosikatsauksia sekä tilinpäätösperiaatteita. Tilintarkastajilla on lakiin perustuva velvoite ilmoittaa Finanssivalvonnalle seikoista tai päätöksistä, jotka vaarantavat toiminnan harjoittamisen ja toimilupaedellytysten olemassaolon taikka johtavat tilintarkastuskertomuksessa muun kuin tilintarkastuslaissa tarkoitetun vakiomuotoisen lausunnon tai tilintarkastuslain 15 §:n 4 momentissa tarkoitetun huomautuksen antamiseen.

Tilintarkastuspalkkiot lakisääteisestä tilintarkastuksesta perustuvat vuosisuunnitelmaan ja laajennetusta tarkastuksesta tarkastuskohtaiseen suunnitelmaan.

7.2.1.1 Tilintarkastus 2014

Yhtiön tilintarkastajana on vuonna 2014 toiminut KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. KPMG Oy Ab:n nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Raija-Leena Hankonen. KPMG Oy Ab on toiminut yhtiön tilintarkastajana vuodesta 2002 ja KHT Raija-Leena Hankonen päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2014 alkaen. Pohjola-konsernin tytäryhtiöiden tilintarkastajina toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab ja päävastuullisina tilintarkastajina KPMG Oy Ab:n nimeämät tilintarkastajat.

Pohjola-konsernin tilintarkastussuunnitelma vuodelle 2014 laadittiin osana OP keskusyhteisökonsernin tarkastussuunnitelmaa. Erillisten yhtiöiden ja konsernin lakisääteinen tilintarkastus käsittää yhteisön tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä hallinnon tarkastuksen. Lakisääteisen tilintarkastuksen painopistealueita olivat vakavaraisuuslaskenta, johdannaisliiketoiminta ja vakuutusvelan korkosuojaus. Tämän lisäksi on tarkastettu julkaistut osavuosikatsaukset ja tilinpäätöstiedotteet.

Pohjola-konserni on käyttänyt KPMG Oy Ab:n neuvontapalveluita pääasiassa lainaohjelmien varmennuskirjeisiin sekä veroneuvontaan.

7.2.1.2 Tilintarkastajien palkkiot Pohjola-konsernissa vuonna 2014

Tilintarkastajille maksettiin vuonna 2014 palkkioita tilintarkastuksesta 321 000 euroa (292 000), tilintarkastuslain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista 119 000 euroa (143 000), veroneuvonnasta 20 000 euroa (154 000) ja muista palveluista 118 000 euroa (396 000), yhteensä 577 000 euroa (985 000).

7.2.2 Keskusyhteisön valvonta

Pohjola kuuluu lakimääräiseen osuuspankkien yhteenliittymään. Yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisönä toimiva OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset sekä niiden määräysvallassa olevat rahoituslaitokset ja palveluyritykset. Keskusyhteisö OP Osuuskunta ohjaa yhteenliittymän toimintaa ja antaa siihen kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi tarvittavista laadullisista vaatimuksista ja niiden riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Keskusyhteisö voi lisäksi vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

OP Osuuskunta valvoo jäsenluottolaitosten toimintaa talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetulla tavalla. Yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vahvistaman ryhmätasoisen strategian sekä OP Osuuskunnan jäsenpankeille antamat riskienhallintaa ja muuta toimintaa koskevat määräykset ja ohjeet. Yhtiö raportoi erikseen sovitulla tavalla OP Osuuskunnalle.

7.2.3 Julkinen valvonta

Yhtiötä valvoo Finanssivalvonta ja Euroopan Keskuspankki siten kuin rahoitus- ja vakuutusmarkkinoita koskevassa lainsäädännössä on säädetty. Yhtiön toimintaa Virossa, Latviassa ja Liettuassa valvovat soveltuvin osin asianomaisten valtioiden valvontaviranomaiset.

Osana OP Ryhmää myös Pohjolan luottolaitostoiminta siirtyi EKP:n valvontaan vuoden 2014 marraskuussa.

Lue lisää OP Ryhmän sisäisestä ja ulkoisesta valvonnasta Selvityksestä OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2014, kohta 7.

8 Taloudellinen raportointiprosessi

Pohjolan toimintaa johdetaan uuden OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti kolmen liiketoimintasegmentin kautta. OP Ryhmän taloudellisen raportointijärjestelmän kuvaus julkaistiin osana OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmän ajantasaista kuvausta helmikuussa 2015.

OP Ryhmän talousjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon eri osat huolehtivat paitsi ulkoisen laskennan edellyttämien osavuosi- ja vuositilinpäätösten laatimisesta OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen osalta, myös johdon työvälineinä toimivien sisäisten laskelmien, kuten liiketoiminnan tuloksellisuutta kuvaavien kuukausiraporttien tuottamisesta. OP Ryhmän Group Control-toiminto tuottaa myös tulosennusteita ja analysoi toteutunutta kehitystä verrattuna ennusteisiin ja raportoi poikkeamista.

Pohjola Pankki Oyj on osana keskusyhteisökonsernia julkisen valvonnan alainen yritys. Valvontaviranomaisten sääntelyn mukaan Pohjola Pankki Oyj:n hallituksen on päätettävä raportoinnista ja muista sisäisen valvonnan menetelmistä, joilla ylin johto seuraa yhtiön toimintaa, toiminnan tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä. Luotettavan taloudellisen raportoinnin perustana ovat osakirjanpidoista ja konserniyhtiöiden tiedoista oikein yhdistellyt konsernitasoiset tiedot.

Pohjola-konsernin toiminnallisina segmentteinä raportoidaan sisäisessä ja ulkoisessa raportoinnissa liiketoimintasegmentit Pankkitoiminta, Vahinkovakuutustoiminta ja Varainhoito sekä lisäksi Konsernitoiminnot. OP Osuuskunnan ostotarjouksen toteutumisen seurauksena Pohjola-konsernissa suunnitellaan toteutettavaksi rakennejärjestelyjä, joissa mm. vahinkovakuutus- ja varainhoitosegmentit siirretään pois Pohjola-konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Tästä johtuen vahinkovakuutus- ja varainhoitosegmentit raportoitiin IFRS 5 mukaisesti tuloksessa lopetettuina toimintoina. Vahinkovakuutussegmentin rakennejärjestely on viivästynyt yli vuodella, joten se on palautettu tuloksen raportoinnissa jatkuviin toimintoihin yhdessä pankkitoiminnan ja konsernitoimintojen kanssa. Varainhoitosegmentti raportoidaan edelleen IFRS 5 mukaisesti tuloksessa lopetettuina toimintoina ja taseessa omistajille jaettavina omaisuuserinä ja velkoina.

OP Ryhmän liiketoiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan OP Ryhmän kattavalla taloudellisella ja riskiraportoinnilla sekä näiden säännöllisellä läpikäynnillä toimivan johdon ja hallituksen kokouksissa. Taloudellisten raporttien toteumatietoja verrataan suunnitelmiin ja analysoidaan mahdolliset erot, minkä lisäksi arvioidaan kuluvan vuoden sekä pidemmän aikavälin tulosnäkymiä. Kuukausittainen johdon tulos- ja riskiraportti laaditaan joka kuukausi samoilla periaatteilla. Raporttia laadittaessa ja sitä läpikäytäessä varmennetaan tuloksen ja raportoinnin oikeellisuutta analysoimalla tulos- ja riskiasemaa sekä poikkeamia tavoitteista.

Pohjola-konsernin ulkoinen raportointi perustuu muun muassa IFRS-standardeihin, osakeyhtiölakiin, luottolaitoslakiin, vakuutusyhtiölakiin, kirjanpitolakiin sekä Finanssivalvonnan standardeihin ja määräyksiin. Pohjola Pankki Oyj:n ja sen konserniyhtiöiden kirjanpidossa, tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä noudatetaan OP Ryhmän yhteisiä periaatteita. Pohjola-konsernissa noudatetaan IFRS-laskentasäännöstöä. Erillisyhtiöiden tilinpäätökset Pohjola Varainhoito Oy:n tilinpäätöstä lukuun ottamatta laaditaan toistaiseksi kansallisten laskentaperiaatteiden (FAS) mukaisesti. Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan vastuulla on viranomaisten kirjanpitomääräysten tulkinta, ohjeistus ja neuvonta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisen valvonta. Tarvittaessa tilintarkastajilta hankitaan lausunto valituista periaatteista ja tulkinnoista.

Taloudellisen raportoinnin toiminta- ja soveltamisohjeet on koottu laskentakäsikirjaksi, joka sisältää muun muassa IFRS-standardien tulkinnat OP Ryhmä -tasoisina. Merkittävimpien periaatteiden ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden päivittämisen yhteydessä.

Lue lisää OP Ryhmän taloudellisesta raportointiprosessista Selvityksestä OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2014, kohta 7.3.

8.1 Taloudellisen raportoinnin organisointi

OP Osuuskunnan johtokunta on talouden ohjaukseen liittyvissä asioissa ylin päättävä elin. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus päättää OP Osuuskunnan linjausten mukaisesti raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Hallitus käsittelee ja hyväksyy konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset.

Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että yhtiöllä on sen koko toiminnan kattava riittävä sisäinen valvontajärjestelmä sekä huolehtia siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Hallituksen tehtävänä on myös arvioida, miten lakeja, määräyksiä, viranomaisohjeita ja sisäisiä ohjeita noudatetaan. Hallitus käsittelee myös merkittävimmät tilikauden aikana tehdyt muutokset tilinpäätösperiaatteisiin, liikearvon ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestauksen periaatteet ja testauksen lopputuloksen sekä merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät arviot ja periaatteet sekä valvontaviranomaisten, tilintarkastajien, sisäisen tarkastuksen ja compliance-toiminnon laatimat tarkastuskertomukset ja raportit.

Toimitusjohtaja vastaa osakeyhtiölain mukaan siitä, että yhtiön ja sen konsernin kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla. Konsernin taloudellisesta raportoinnista vastaa liiketoiminnoista riippumattomasti OP Osuuskunnan Talous ja Treasury- sekä Riskienhallinta-toiminnot. Konsernin toiminnasta ja taloudesta tuotetaan luotettavaa, olennaista ja ajantasaista tietoa sekä pidetään hallitus, toimitusjohtaja ja muut päätöksentekijät tietoisina konsernin tuloksesta ja lähiajan näkymistä. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu myös ulkoistettujen kirjanpito- ja viranomaisraportointipalvelujen laadun valvonta sekä talouden ohjauksen ja riskienhallinnan menetelmien, mittareiden ja niitä tukevien järjestelmien kehittämisen ohjaaminen.

Julkistettavien tilinpäätöstietojen ja osavuosikatsausten kokoaminen on keskitetty keskusyhteisökonsernitasolla. Raportointia ohjaavat johdon ja liiketoimintojen tarpeet sekä lainsäädäntö. Raportointijärjestelmät ja tiedon välitys on määritelty siten, että tavoitteiden, tuloksen, toiminnan ja riskien asianmukainen seuranta ja valvonta ovat mahdollisia määritellyillä organisaatiotasoilla niin liiketoiminta-alueittain kuin kokonaisuutenakin ja että tarpeellinen raportointi ja tiedon kulku on avointa niin vertikaalisesti kuin horisontaalisesti koko organisaatiossa. Pohjola-konsernin ja liiketoimintojen tuloksia ja muita sisäpiiritietoja raportoitaessa varmistetaan, että raportin saajat kuuluvat sisäpiirirekisteriin.

Talouden ohjauksessa käytetään pääsääntöisesti OP Ryhmän yhteisiä järjestelmiä. Ulkoiseen ja sisäiseen laskentaan liittyvät operatiiviset tehtävät on keskitetty OP Ryhmän keskusyhteisökonsernitasolla.

8.2 Taloudellisen raportoinnin riippumaton arviointi

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta arvioivat lakisääteisesti tilintarkastajat. Tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa yhtiön ja sen konsernin kirjanpitoa, tilinpäätöksiä ja hallintoa sen seikan varmistamiseksi, että yhtiön ja sen hallintoelinten toiminta on lain mukaista ja että tilinpäätökset ovat laadittu voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja antavat omistajille ja muille sidosryhmille oikeat ja riittävät tiedot yhtiön ja sen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Sisäinen tarkastus arvioi tarkastuksissaan yhtiön ja sen konsernin taloudellisen raportoinnin toimivuutta ja riittävyyttä ja raportoi tekemistään tarkastuksista toimivalle johdolle ja hallitukselle. Finanssivalvonta valvoo toimittamissaan tarkastuksissa myös taloudellista raportointiprosessia ja sen toimivuutta.

8.3 Taloudellinen raportointi 2014

Pohjola-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-standardien mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2014.

OP Ryhmässä ja Pohjola-konsernissa otettiin käyttöön vuonna 2014 seuraavat standardit ja tulkinnat:

- IFRS 10 ”Konsernitilinpäätös” voimaantulon johdosta OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävien yritysten määrä kasvoi, kun yhdisteltäväksi tuli osuuspankkien omistamat OP-Kiinteistökeskukset ja erilaisia rahastoja.
- IFRS 11 "Yhteisjärjestelyt" voimaantulolla oli vähäinen vaikutus OP Ryhmän taseeseen ja laajaan tuloslaskelmaan.
- IFRS 12 "Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä” laajensi tilinpäätöksen liitetietoja.
- IAS 32:n "Rahoitusinstrumentit: esittämistapa" muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta OP Ryhmän tilinpäätökseen.
- IAS 36:n "Omaisuuserien arvon alentuminen" muutos täsmensi liitetietovaatimuksia.
- IAS 39:n "Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen" muutos koski suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä tilanteissa, joissa johdannaissopimus siirretään keskusvastapuoliselvitykseen.
- IFRIC 21 tulkinta "Julkiset maksut" koski OP Ryhmässä mm. pankkiverovelan ja talletussuojarahaston kannatusmaksuvelan kirjaamista.

9 Palkat ja palkitseminen

9.1 Hallituksen palkkiot ja muut etuudet

Yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista ja muista etuuksista. Hallituksen jäsenten palkkioita koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle valmistelee emoyhteisö OP Osuuskunta.

Yhtiökokouksen 20.3.2014 vahvistamat hallituksen jäsenten kuukausipalkkiot olivat seuraavat:

puheenjohtaja 8 000 euroa, varapuheenjohtaja 5 500 euroa ja muut jäsenet 4 500 euroa. Kokouspalkkiota maksettiin lisäksi hallituksen kaikille jäsenille 550 euroa kokoukselta. Em. lisäksi maksettiin kuukausipalkkio 1 000 eurolla korotettuna sellaiselle hallituksen valiokunnan puheenjohtajalle, joka ei ollut samalla hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Hallituksen jäsenille maksetut kuukausipalkkiot käsitellään eläkettä kerryttävänä palkkana. Matkakulut ja päivärahat maksettiin hallituksen jäsenille konsernin matkustusohjeen mukaisesti. Palkkiot maksettiin rahana. Palkkiot olivat samat kuin vuonna 2013 ja 2012. Palkkiot on maksettu hallituksen jäsenille 7.10.2014 saakka.

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu erillisiä kokous- tai kuukausipalkkioita 8.10.2014 alkaen.

Hallituksen jäsenten palkkiot 2014, euroa

Nimi ja asema	Kuukausipalkkiot	Kokouspalkkiot	Yhteensä
Reijo Karhinen, puheenjohtaja	72,000	18,150	90,150
Tony Vepsäläinen, varapuheenjohtaja	49,500	21,450	70,950
Harri Luhtala, jäsen (8.10.2014 alkaen)			
Erik Palmén, jäsen (8.10.2014 alkaen)			
Jukka Hienonen, jäsen (7.10.2014 saakka)	40,500	15,950	56,450
Jukka Hulkkonen, jäsen (7.10.2014 saakka)	40,500	13,750	54,250
Mirkku Kullberg, jäsen (7.10.2014 saakka)	40,500	13,200	53,700
Marjo Partio, jäsen (7.10.2014 saakka)	40,500	11,550	52,050
Harri Sailas, jäsen (7.10.2014 saakka)	40,500	14,850	55,350
Tom von Weymarn, jäsen, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja (7.10.2014 saakka)	49,500	14,850	64,350
Yhteensä	**373,500**	**123,750**	**497,250**

9.2 Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan ja päättää hänen palkastaan, eduista ja muista toimisuhteen ehdoista. Toimitusjohtajan toimisuhteen ehdot määritellään kirjallisessa OP Ryhmän pankkitoiminnan liiketoimintajohtajan toimisuhdetta koskevassa sopimuksessa ja sen liitteessä.

Toimitusjohtaja kuuluu OP Ryhmän Pankkitoiminnan liiketoimintajohtajana OP Osuuskunnan johtokuntaan, jonka jäsenten eläkeikä on 63 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP Ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtaja kuuluu työntekijäin eläkelain TyEL:n piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädetyllä tavalla. Toimitusjohtajalle ei ole järjestetty lisäeläke-etuuksia.

Toimitusjohtajan toimisuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. OP Ryhmän pankkitoiminnan liiketoimintajohtajan toimisuhdetta koskevan sopimuksen mukaan yhtiön tulee maksaa johtajalle irtisanomisajan palkan lisäksi erokorvauksena kuuden (6) kuukauden kokonaispalkkaa vastaava määrä, jos yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan tehtävästään tai toimitusjohtaja joutuu irtisanoutumaan tai purkamaan sopimuksen yhtiöstä johtuvasta syystä. Toimitusjohtajan toimisuhteen päättyessä yhtiöstä johtuvista syistä, on toimitusjohtajalla myös oikeus toimisuhteen päättymisvuoden lyhyen ja pitkän aikavälin palkkiojärjestelmien palkkioihin, mikäli kyseisten järjestelmien ansaintakriteerit ja järjestelmien ehtojen mukaiset maksamisen edellytykset täyttyvät.

9.3 Toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon palkitsemista koskevat periaatteet

OP Ryhmän keskusyhteisökonsernissa hyväksyttyjen palkitsemisjärjestelmien tavoitteena on kannustaa ja sitouttaa avainresurssit toiminnan kehittämiseen ja varmistaa uusien avainhenkilöiden saaminen yhtiöön. Hallitus arvioi ja seuraa säännöllisesti yhtiön palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että palkitseminen kaikkien henkilöstöryhmien osalta on linjassa konsernin arvojen, strategian, tavoitteiden, riskipolitiikkojen ja valvontajärjestelmien kanssa. Kannustinjärjestelmiä laadittaessa on huomioitu finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely.

Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitseminen muodostuu kolmesta osasta: 1) peruspalkka (rahapalkka ja luontoisedut, perustana tehtävien vaativuus ja henkilön osaaminen); 2) lyhyen aikavälin palkitseminen (tulospalkkiot, perustana vuosisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen) ja 3) pitkän aikavälin palkitseminen (OP Ryhmän johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä, perustana ryhmän yhteiset strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen).

Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisesta päättää yhtiön hallitus.

9.4 Johdon lyhyen aikavälin kannustejärjestelmä

Hallitus päättää vuosittain johdon lyhyen aikavälin kannustejärjestelmästä. Palkitseminen perustuu toisaalta johdolle yhteisiin, yhtiön vuosisuunnitelmasta johdettuihin tavoitteisiin ja saavutettuihin tuloksiin, ja toisaalta henkilökohtaisiin tavoitteisiin, jotka sovitaan vuodenvaihteen kehityskeskusteluissa. Toimitusjohtajan osalta huomioidaan lisäksi koko finanssiryhmän menestys. Tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan seuraavan vuodenvaihteen kehityskeskusteluissa. Tulos suhteessa tavoitteeseen vaikuttaa asteittain palkkiomaksimien määrään. Mikäli konsernin tulos ennen veroja jää

tappiolliseksi, ei johdolle makseta lyhyen aikavälin tulospalkkioita. Tulospalkkioita ei myöskään makseta, jos OP Ryhmän tai Pohjola-konsernin RAVA-vakavaraisuus on ansaintavuoden lopussa alle 1,3.

Vuonna 2014 toimitusjohtajalla ja muulla johdolla on oikeus maksimissaan neljän kuukauden säännöllistä ennakonpidätyksen alaista palkkaa vastaavaan palkkioon. Lyhyen aikavälin kannustejärjestelmän mukaiset palkkiot maksetaan rahana huomioiden riskiprofiiliin vaikuttavan henkilön osalta maksamisen menettelyohjeet OP Ryhmässä.

9.5 Johdon pitkän aikavälin kannustejärjestelmä

Yhtiön hallitus on maaliskuussa 2014 päättänyt Pohjolan osallistumisesta OP Ryhmän johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmään. Palkitsemisjärjestelmässä on ryhmätasoiset tavoitteet, jolloin ensisijaiset tavoitemittarit ovat keskittäjäasiakkaiden määrän kasvu, OP Ryhmän tulos ennen veroja ja ryhmän ydinvakavaraisuus (CET1). Lisäksi järjestelmä huomioi kannattavuuden (taloudellisen pääoman tuotto) ja RAVA-vakavaraisuuden. Palkkiota ei makseta, jos ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus maksuhetkellä alittaa vähimmäistason 1,3.

OP Ryhmän yhteinen johdon kannustejärjestelmä koostuu peräkkäisistä kolmen vuoden ansaintajaksoista, joista nyt päätetty käsittää vuodet 2014–2016. Uuden ansaintajakson alkamisesta päättää hallintoneuvosto. Hallintoneuvosto päättää järjestelmän ansaintamittarit ja niille asetettavan tavoitteen erikseen kullekin ansaintajaksolle. Järjestelmän piiriin kuuluu toimitusjohtaja ja muut hallituksen vahvistamat henkilöt.

Kannustejärjestelmään kuuluvat henkilöt voivat saada tietyn määrän OP Ryhmän liikkeeseen laskemia debentuureja, mikäli kyseiselle ansaintajaksolle asetetut, OP Ryhmän strategiaan perustuvat tavoitteet saavutetaan. Järjestelmän mukainen palkkio maksetaan henkilölle ansaintajakson päätyttyä vuosina 2018, 2019 ja 2020 debentuurien ja rahan yhdistelmänä kolmessa erässä edellyttäen, että ryhmän vakavaraisuus ylittää maksuhetkellä edellä todetun vähimmäistason. Rahana maksettavalla osuudella katetaan avainhenkilölle palkkioista aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkion maksamiseen liittyy työ- tai toimisuhteen voimassaoloa koskevia ehtoja, sekä suojautumiskieltoon ja odotusaikaan liittyviä ehtoja. Suojautumiskiellolla tarkoitetaan, että rahoitusvälineitä tai vakuuttamista ei saa käyttää järjestelmään liittyvältä henkilökohtaiselta riskiltä suojautumiseen. Pohjolan toimitusjohtajan on omistettava järjestelmän kautta saamansa debentuurit vuoden ajan palkkion maksamisesta (odotusaika). Myös muita järjestelmään kuuluvia koskevat odotusajan rajoitteet tietyin tarkemmin määritellyin ehdoin.

Palkkio on porrastettu tehtävän mukaan. Johto- ja avainhenkilöillä on oikeus, asetettujen tavoitteiden toteutuessa 100-prosenttisesti, vuosittain 4–7 kuukauden säännöllistä ennakonpidätyksen alaista palkkaa vastaavaan palkkioon. Toimitusjohtajalla on oikeus 4–7 kuukauden säännöllistä ennakonpidätyksen alaista palkkaa vastaavaan palkkioon asetettujen tavoitteiden toteutuessa 100-prosenttisesti.

9.6 Muun henkilöstön pitkän aikavälin kannustejärjestelmä

Henkilöstöstä (pl. johto) suurin osa on OP Ryhmän yhteisen henkilöstörahaston (OP Ryhmän henkilöstörahasto hr) piirissä. Tämän pitkän aikavälin kannustejärjestelmän perustana on ryhmän yhteisten strategisten tavoitteiden saavuttaminen. Järjestelmän tavoitemittarit ovat vastaavat kuin johdon pitkän aikavälin järjestelmässä. Yhtiön hallitus päättää vuosittain henkilöstörahastoon siirrettävästä voittopalkkiosta.

Toimitusjohtajan palkat 2014, euroa

	Säännöllinen rahapalkka	Luontoisedut *)	Aikaisempina vuosina ansaittujen tulospalkkioiden lykätystä osuudesta vuonna 2014 maksettu osuus	Ansaittu tulospalkkio v:lta 2013	Tulospalkkiosta maksettu osuus 2014	Tulospalkkiosta lykätty osuus **)	Tulospalkkiosta rahana maksettu osuus **)
Toimitusjohtaja Pölönen	389,287	10,805		84,000	50,400	33,600	25,200

	Tulospalkkiosta instrumentilla maksettu osuus **)	2014 maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	2014 maksetut palkat, palkkiot, luontoisedut + lykätty tulospalkkio yhteensä
Toimitusjohtaja Pölönen	25,200	450,491	484,091

*) Toimitusjohtaja Pölösellä oli vapaa autoetu
**) Luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) mukainen menettely.

10 Sisäpiirihallinto

Pohjola Pankilla on sijoituspalvelun tarjoajana ja arvopaperien liikkeeseenlaskijana oma sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeistus. Ohjeet sisältävät määräyksiä sisäpiirintiedosta, kielletystä sisäpiirintiedon käytöstä, sisäpiirirekistereistä, sisäpiiriläisiä koskevista kaupankäyntirajoituksista sekä sisäpiirihallinnosta. Lisäksi ohjeissa käsitellään vaikuttavassa asemassa olevia henkilöitä koskevia rajoituksia ja rajoitusten noudattamista koskevan valvonnan järjestämistä. Henkilöt, joilla on säännöllinen pääsy Pohjola Pankki Oyj:n liikkeeseen laskemiin arvopapereihin liittyvään sisäpiirintietoon, kuuluvat edellä mainitun yhtiön ei-julkisiin yrityskohtaisiin sisäpiirirekistereihin.

Sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeet perustuvat muun muassa arvopaperimarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamaan sääntelyyn ja Finanssialan Keskusliiton sijoituspalveluja tarjoavien jäsenyhteisöjen kaupankäyntiohjeeseen.

Ohjeiden tarkoituksena on edistää arvopaperimarkkinoilla toimivien luottamusta Pohjola Pankki Oyj:n toimintaan.

OP-Palvelut Oy:n Laki- ja perintäpalvelut ylläpitää OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen julkisia sisäpiirirekistereitä ja pysyviä yrityskohtaisia sisäpiirirekistereitä. Rekisterinpito on järjestetty Euroclear Finland Oy:n (entinen Suomen Arvopaperikeskus Oy) ylläpitämän SIRE-järjestelmän kautta.

Pohjola Pankki Oyj pitää tarvittaessa itse hankekohtaista sisäpiirirekisteriä.

Pohjola Pankin toimintaan luottolaitoksena kuuluu osallistuminen asiakkaiden tekemiin arvopaperikauppoihin tai muihin arvopapereita koskeviin järjestelyihin. Pohjola Pankki ja sen johto- ja toimihenkilöt voivat saada myös rahoitusjärjestelyjen yhteydessä tai osana Pohjola Pankin muuta tavanomaista toimintaa asiakasyrityksiä koskevia sisäpiirintietoja. Muun muassa mainituista syistä Pohjola Pankki ja sen johto- ja toimihenkilöt ovat laissa tarkoitetun sisäpiirisääntelyn alaisia.

Sisäpiiriasioista järjestetään säännöllisesti koulutusta. Koulutus ajoitetaan erityisesti sisäpiiriohjeistuksen muutostilanteisiin.

10.1 Sisäpiirirekisterien julkisuus ja nähtävilläpito

Jokaisella on oikeus tutustua julkiseen sisäpiirirekisteriin ja saada kulujen korvaamista vastaan rekisterin tiedoista otteita ja jäljennöksiä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia. Pysyvän yrityskohtaisen sisäpiirirekisterin tai hankerekisterien sisältämät tiedot eivät ole julkisia. Otteita ja jäljennöksiä julkisesta sisäpiirirekisteristä voi tilata OP-Palvelut Oy:n Laki- ja perintäpalveluista. Yksilöidyt tietojenluovutuspyynnöt pyydetään toimittamaan kirjallisesti osoitteella:

OP-Palvelut Oy
Lakipalvelut-ryhmä
PL 909
00101 Helsinki

11 Tiedonantopolitiikka

Pohjola Pankki Oyj:n hallitus hyväksyi 16.12.2014 OP Ryhmää koskevan ryhmätasoisen viestintä- ja tiedonantopolitiikan (disclosure policy). Ryhmätasoinen viestintä- ja tiedonantopolitiikka korvasi Pohjolan 17.12.2013 julkaistun tiedonantopolitiikan.

OP Osuuskunnan tytäryhtiöt Pohjola Pankki Oyj (Pohjola) ja OP-Asuntoluottopankki Oyj (OPA) vastaavat OP Ryhmän varainhankinnasta raha- ja pääomamarkkinoilta. OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsingin ohella tai sijaan London Stock Exchangessa, SIX Swiss Exchangessa tai muissa arvopaperipörsseissä. Pohjola on myös laskenut liikkeelle listaamattoman samurai-joukkovelkakirjalainan Japanin markkinoille.

OP Ryhmä, Pohjola ja OPA noudattavat tiedonantopolitiikassaan Suomen lainsäädäntöä sekä NASDAQ OMX Helsingin ja soveltuvin osin muiden pörssien sääntöjä sekä Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita. Edellisten lisäksi OP Ryhmän viestinnässä huomioidaan Corporate Governance –ohjeistus ja ryhmän hyvän liiketavan periaatteet (Code of Business Ethics).

OP Osuuskunnan johtokunnan 16.12.2014 hyväksymää tiedonantopolitiikkaa (disclosure policy) sovelletaan joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoiden (Pohjola Pankki ja OPA) ja OP Ryhmän tiedottamisen toimintaperiaatteisiin ja – tapoihin. Tiedonantopolitiikka hyväksyttiin Pohjola Pankin hallituksessa 16.12.2014 ja OPAn hallituksessa 18.12.2014. OP Osuuskunnan johtokunta linjasi 16.12.2014 keskusyhteisökonsernin johtamisjärjestelmä, organisaatiorakenteiden uudistaminen sekä yhteenliittymän keskinäinen vastuu huomioiden, että OP Osuuskunnan tehtävänä on huolehtia myös Pohjolan ja OPAn osalta säännöllisen ja jatkuvan tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamisesta, jakelusta ja saatavilla pidosta. Tytäryhtiöt raportoivat ja julkaisevat erikseen omat osavuosikatsauksensa, toimintakertomuksensa ja tilinpäätöksensä. OP Osuuskunta tiedottaa muista tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvista asioista tytäryhtiöiden puolesta ja nimissä. Käytännössä tiedotteet annetaan tällöin OP Ryhmän ja liikkeeseenlaskijan nimissä. Tiedottaminen arvioidaan Pohjolan ja OPAn liikkeeseenlaskemien arvopapereiden osalta liikkeeseenlaskijakohtaisesti. Vastuu liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä on kullakin liikkeeseenlaskijalla.

Tiedonantopolitiikassa on kuvattu ne keskeiset toimintaperiaatteet ja -tavat, joiden mukaisesti OP Ryhmä ja liikkeeseenlaskijat kommunikoivat pääomamarkkinoiden markkinaosapuolien ja muiden sidosryhmien kanssa. Politiikassa kuvataan lisäksi säännöllisen ja jatkuvan tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamista, jakelua ja saatavilla pitoa. OP Ryhmä arvioi ryhmän tiedonantopolitiikan johdon-mukaisuutta, toimivuutta ja riittävyyttä säännöllisesti vähintään vuosittain.

OP Ryhmän viestinnän tehtävänä on edistää ryhmän liiketoimintaa välittämällä oikeaa tietoa ryhmän tavoitteista ja toiminnasta kaikille sidosryhmille. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän tavoitteena on tukea ryhmän strategisia ja liiketoiminnallisia tavoitteita sekä rakentaa ja ylläpitää osaltaan vahvaa ja vastuullista yrityskuvaa ja edistää ryhmän yhteistoimintaa. Sekä ulkoinen että sisäinen viestintä ovat tosiasioihin pohjautuvia ja antavat oikean kuvan esitettävistä asioista.

Pohjolan noudattama OP Ryhmän tiedonantopolitiikka on julkaistu yhtiön internetsivuilla www.pohjola.fi > Sijoittajasuhteet > Hallinnointi ja johto > Tiedonantopolitiikka.

Pohjolan internetsivujen osoite on www.pohjola.fi.

12 Hallituksen ja konsernin toimitusjohtajan henkilö- ym. tiedot

12.1 Hallitus

Puheenjohtaja (lainsäädännön ja asemansa perusteella)
Reijo Karhinen, s. 1955

- Vuorineuvos, pääjohtaja, OP Ryhmä
- Kauppatieteiden maisteri, Turun kauppakorkeakoulun ja Itä-Suomen yliopiston kunniatohtori
- Hallituksen jäsen vuodesta 1994; hallituksen palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja 7.10.2014 saakka
- Yhtiöstä ja sen merkittävästä osakkeenomistajasta (OP Osuuskunta) riippuvainen

Muut keskeiset luottamustehtävät:

- Finanssialan Keskusliitto: hallituksen puheenjohtaja
- Keskuskauppakamari: hallituksen varapuheenjohtaja
- Kansainvälinen kauppakamari ICC Suomi: hallituksen varapuheenjohtaja
- Elinkeinoelämän Keskusliitto: hallituksen ja työvaliokunnan jäsen
- Savonlinnan Oopperajuhlien kannatusyhdistys: valtuuston puheenjohtaja
- HelsinkiMissio: valtuuskunnan puheenjohtaja
- Uusi Lastensairaala Tukisäätiö: hallituksen varapuheenjohtaja
- Mannerheim-säätiö: hallituksen jäsen
- Maanpuolustuksen tuki ry: hallituksen puheenjohtaja
- Unico Banking Group: hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus:

- Osuuspankkikeskus osk: toimitusjohtaja 1997–2006, toiminnonjohtaja 1994–1996
- Kuopion Osuuspankki: toimitusjohtaja 1990–1994
- Savonlinnan Osuuspankki: toimitusjohtaja 1988–1990
- Varkauden Osuuspankki: toimitusjohtaja 1985–1988
- Juvan Osuuspankki: apulaisjohtaja 1979–1984

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:

- A-osakkeita 1.1.2014 76 677 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Tony Vepsäläinen, s. 1959

- Ryhmäpalveluiden johtaja (1.10.2014 alkaen) ja pääjohtajan varamies, OP Ryhmä
- Oikeustieteen kandidaatti, eMBA
- Hallituksen jäsen vuodesta 2007; hallituksen riskienhallintavaliokunnan puheenjohtaja ja palkitsemisvaliokunnan varapuheenjohtaja 7.10.2014 saakka
- Yhtiöstä ja sen merkittävästä osakkeenomistajasta (OP Osuuskunta) riippuvainen hallituksen jäsen

Muut keskeiset luottamustehtävät:

- Osuuskunta Suomen Asuntomessut: hallintoneuvoston puheenjohtaja

Keskeinen aiempi työkokemus:

- OP-Pohjola osk: Liiketoimintajohtaja 2011–2014
- OP-Keskus osk: toimitusjohtaja 2007–2010
- Tampereen Seudun Osuuspankki: toimitusjohtaja 1998–2006
- Turun Seudun Osuuspankki: varatoimitusjohtaja 1996–1998
- Kuopion Osuuspankki: pankinjohtaja 1993–1996
- Suomen Säästöpankki SSP Oy: aluejohtajan varamies 1992–1993
- Pohjois-Savon Säästöpankki: esimiestehtävät 1985–1992

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:

- A-osakkeita 1.1.2014 25 552 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Harri Luhtala, s. 1965
- Talousjohtaja, OP Ryhmä
- Kauppatieteiden maisteri
- Hallituksen jäsen 8.10.2014 alkaen

Muut keskeiset luottamustehtävät:
- Talletussuojarahasto: hallituksen puheenjohtaja
- Elinkeinoelämän Keskusliitto: talous- ja verovaliokunnan jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus:
- OP-Pohjola-ryhmä: eri asiantuntija- ja esimiestehtävät 1989-2007

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:
- A-osakkeita 1.1.2014 9 286 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Erik Palmén, s. 1959
- Riskienhallintajohtaja, OP Ryhmä
- Kauppatieteiden maisteri, diplomi-insinööri
- Hallituksen jäsen 8.10.2014 alkaen

Muut keskeiset luottamustehtävät:
- Talletussuojarahaston valtuuskunnan puheenjohtaja
- Unico Banking Group: riskienhallintatoimikunnan jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus:
- Nordea Pankki Suomi Oyj: eri asiantuntija- ja esimiestehtävät 1987-2009

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:
- A-osakkeita 1.1.2014 4 521 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Jukka Hienonen, s. 1961
- Toimitusjohtaja, SRV Yhtiöt Oyj (31.12.2014 saakka)
- Kauppatieteiden maisteri
- Hallituksen jäsen vuodesta 2009 7.10.2014 saakka; hallituksen palkitsemisvaliokunnan jäsen 7.10.2014 saakka
- Riippumaton hallituksen jäsen

Muut keskeiset luottamustehtävät:
- Helsingin seudun kauppakamari: hallituksen puheenjohtaja
- Keskuskauppakamari: hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus:
- Finnair Oyj: toimitusjohtaja 2005–2010
- Stockmann Oyj Abp: varatoimitusjohtaja 2003–2005, tavarataloryhmän johtaja 2001–2005 ja ulkomaan toimintojen johtaja 1995–2000

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:
- A-osakkeita 1.1.2014 15 712 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Jukka Hulkkonen, s. 1955
- Kauppaneuvos, toimitusjohtaja, Lounaismaan Osuuspankki
- Metsänhoitaja, eMBA
- Hallituksen jäsen vuodesta 2012 7.10.2014 saakka; hallituksen riskienhallintavaliokunnan varapuheenjohtaja 7.10.2014 saakka
- Yhtiöstä riippuvainen hallituksen jäsen

Muut keskeiset luottamustehtävät:
- SSP Yhtiöt Oy: hallituksen puheenjohtaja
- Finnet-liiton valtuuskunta, 2. varapuheenjohtaja

Keskeinen aiempi työkokemus:
- Salon Osuuspankki: toimitusjohtaja 2009–2013
- Salon Seudun Osuuspankki: toimitusjohtaja 1997–2009
- Joensuun Osuuspankki: pankinjohtaja 1989–1996
- Kainuun Osuuspankki: aluejohtaja 1984–1989
- Oulun Osuuspankki: yritysasiamies 1984
- Suur-Helsingin Osuuspankki: konttorinjohtaja 1983

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:
- A-osakkeita 1.1.2014 9 310 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Mirkku Kullberg, s. 1962
- Vitra Home -liiketoiminnan johtaja, Vitra (1.7.2014 alkaen)
- Toimitusjohtaja, Artek oy ab (30.6.2014 saakka)
- Yo-merkonomi
- IDBM (International Design Business Management)
- Hallituksen jäsen vuodesta 2012 7.10.2014 saakka; hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen 7.10.2014 saakka
- Riippumaton hallituksen jäsen

Muut keskeiset luottamustehtävät:
- KSF Media: hallituksen jäsen
- Puhelinosuuskunta LPO: hallituksen jäsen
- Helsingin OP Pankki Oyj: hallituksen jäsen (7.10.2014 saakka)
- Saga Furs Oyj: hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus:
- Nanso Oy: brändijohtaja 2002–2005
- Grünstein Product Ab: toimitusjohtaja 1995–2002
- Turkistukku Oy: vientipäällikkö, tuotepäällikkö 1992–1995

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:
- A-osakkeita 1.1.2014 0 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Marjo Partio, s. 1956
- Toimitusjohtaja, Kymenlaakson Osuuspankki
- TTM, DBA
- Hallituksen jäsen vuodesta 2013 7.10.2014 saakka, hallituksen tarkastusvaliokunnan varapuheenjohtaja 7.10.2014 saakka
- Yhtiöstä riippuvainen hallituksen jäsen

Muut keskeiset luottamustehtävät:
- EK:n Kaakkois-Suomen aluejohtokunnan jäsen
- Kouvola Innovation Oy (Kouvolan kaupungin elinkeinoyhtiö), hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus:
- Kouvolan Seudun Osuuspankki: toimitusjohtaja 1996–31.5.2012, pankinjohtaja 1991–1995, sijoituspäällikkö 1989-1991
- Iitin Osuuspankki: apulaisjohtaja 1985–1989, markkinointipäällikkö, yrityspankkiiri 1981–1984

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:
- A-osakkeita 1.1.2014 9 185 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Harri Sailas, s. 1951
- Toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen (31.1.2015 saakka)
- Ekonomi
- Hallituksen jäsen vuodesta 2010 7.10.2014 saakka; hallituksen riskienhallintavaliokunnan jäsen 7.10.2014 saakka
- Yhtiöstä ja sen merkittävästä osakkeenomistajasta (Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, osakkeenomistaja 8.4.2014 saakka) riippuvainen hallituksen jäsen

Muut keskeiset luottamustehtävät:
- Työeläkevakuuttajat TELA: hallituksen puheenjohtaja

Keskeinen aiempi työkokemus:
- Nordea Pankki Suomi Oyj: aluepankinjohtaja 2004-2006 ja varatoimitusjohtaja, Suomen vähittäispankin johtaja 2002-2004
- MeritaNordbanken/Merita Pankki Suomi Oyj: varatoimitusjohtaja, aluepankinjohtaja 1998-2002
- Merita Pankki Oyj: piirijohtaja Uusimaa 1995-1998
- Kansallis-Osake-Pankki: eri tehtävissä 1975-1995

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:
- A-osakkeita 1.1.2014 0 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

Tom von Weymarn, s. 1944

- Diplomi-insinööri
- Hallituksen jäsen vuodesta 2006 7.10.2014 saakka; hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 7.10.2014 saakka
- Riippumaton hallituksen jäsen

Muut keskeiset luottamustehtävät:

- K. Hartwall Oy Ab: hallituksen puheenjohtaja
- Hartwall Capital Oy Ab: hallituksen puheenjohtaja
- Sibelius-Akatemian Tukisäätiö: hallituksen jäsen
- IK Investment Partners Oy: Senior Advisor
- Boardman Oy: partneri
- Hydrios Biotechnology Oy: hallituksen jäsen
- Oy Transmeri Ab: hallituksen puheenjohtaja
- Finnsweet Oy: hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus:

- Oy Rettig Ab: toimitusjohtaja 1997-2004
- Cultor Oyj: varatoimitusjohtaja 1991-1997
- Oy Karl Fazer Ab: eri johtotehtävissä, joista kaksi viimeistä vuotta toimitusjohtajana 1983-1991
- Telko Oy: toimitusjohtaja 1981-1983
- Oy Huber Ab: toimialajohtaja 1975-1981

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:

- A-osakkeita 1.1.2014 1 650 kpl ja 31.12.2014 0 kpl

12.2 Konsernin toimitusjohtaja

Jouko Pölönen, s. 1970

- Toimitusjohtaja, Pohjola Pankki Oyj
- Liiketoimintajohtaja, OP Ryhmän pankkitoiminta (1.10.2014 alkaen)
- Toimitusjohtaja, Helsingin OP Pankki Oyj (1.10.2014 alkaen)
- Konsernitasoinen vastuu henkilö- ja yritysasiakkuuksista, Pohjola Pankki Oyj (1.10.2014 saakka)
- OP Ryhmä -tasoinen vastuu vahinkovakuutusliiketoiminnan kehittämisestä (30.9.2014 saakka)
- Toimitusjohtaja, Pohjola Vakuutus Oy (30.9.2014 saakka)
- Pohjola-konsernin palveluksessa vuodesta 2001
- Kauppatieteiden maisteri, eMBA

Keskeinen aiempi työkokemus:

- Pohjola Pankki Oyj: talous- ja rahoitusjohtaja 2009–2010
- Pohjola Pankki Oyj: riskienhallintajohtaja 2001–2008
- PricewaterhouseCoopers: KHT-tilintarkastaja 1999–2001 ja tilintarkastaja 1993–1999

Keskeiset luottamustehtävät:

- Finanssialan Keskusliitto: pankkijohtokunnan puheenjohtaja
- Unico Banking Group: hallituksen jäsen
- OP-Pohjola-ryhmän tutkimussäätiö: hallituksen jäsen
- Kyösti Haatajan säätiö: hallituksen jäsen

Pohjolan osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet:

- A-osakkeita 1.1.2014 12 273 kpl ja 31.12.2014 0 kpl